Jaargang 104. Vrijdag, 7 November 1845. No. 89.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 14den November 1845, des [illegible] gs te elf uren, in een der appartementen van het Provinciehu[illegible] ningen, zal, door den STAATSRAAD, GOUVERNEUR v[illegible] Provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid, door ee[illegible] LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn [illegible] HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in DEZ[illegible] VINCIE, onder nadere approbatie, worden aanbesteed:

1. *Het bouwen van* TWEE TOLHUIZEN *aan den grindweg tusschen* Appingedam *en* Siddeburen, *als één bij Laskwert en één even ten noorden de Brug in het Gaarland, alsmede het verplaatsen van twee Tolboomen met derzelver aanhoorigheden.*

2. *Het maken en op de plaats leveren van eene* NIEUWE SCHOUW, *ten dienste van het Veer, over het Reitdiep, onder Wierum.*

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij Inschrijving en Opbod.

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve in het Provinciehuis te Groningen, ter lezing liggen: te Groningen in den Doelen, bij de kasteleins VAN DER LAAN, erven EEKHOFF, wedw. BONTEKOE en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts in de Oude Munster; in het Blaauwe Paard; bij den kastelein VISSER, in de Zon; bij den kastelein RASKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort, en bij den kastelein VAN WARTUM, in de Altena; te Zoutkamp, bij den kastelein DE VRIES; te Warfhuizen, bij de wedw. ELINGA; te Winsum, bij den kastelein WIERSEMA; te Onderdendam, in het Gemeentehuis en in het Zijlvesterhuis; te Bedum, bij den kastelein J. J. WEG; te Appingedam, bij de kasteleins HOEKSTRA, WIERSUM en HOUWING; te Delfzijl, bij de kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, B. ROELFSEMA, ROMELING en de wedw. WEITS; te Martenshoek, bij den kastelein MEURS; te Zuidbroek, bij den kastelein MONKHORST; te Winschoten, bij den kastelein WISSEMAN; te Nieuwe Schans, bij den kastelein SMIT; te Grijpskerk, bij den kastelein DE BOER, en te Zuidhorn, bij de wedw. OSSENTJUK.

De aanwijzing in *loco* zal plaats hebben den vierden dag vóór de Aanbesteding; — zullende voorts bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, en bij den Ingenieur VAN ESSEN, te Groningen, nadere informatiën te bekomen zijn.

GRONINGEN, 3 November 1845.

De Staatsraad, Gouverneur voorn.:
RENGERS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat de **PASSAGE** over den WEG langs de Stadsgracht, tusschen de Boteringe- en Ebbingepoorten, op heden voor RIJTUIGEN is GEOPEND.

GRONINGEN, 6 November 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

De **ADMINISTRATEUR** van 's RIJKS SCHATKIST in de Provincie *Groningen* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, van Woensdag e.k. af, dagelijks, des voormiddags van 9 tot 12 uren, ten Kantore van den Heer AGENT van 's RIJKS SCHATKIST te *Groningen*, zullen worden voldaan de COUPONS van de PROVINCIALE GELDLEENINGEN, verschenen den 1sten November 1845, zoomede de nagemelde UITGELOTE OBLIGATIËN, te weten:

Der Geldleening van *f* 36000, de Aandeelen No. 4, 33, 61, 62 en 69.

Der Geldleening van *f* 200000, de Aandeelen No. 101 tot en met 120; — en

Der Geldleening van *f* 80000, voor den weg van *Martenshoek* tot *Scheemda*, de Aandeelen No. 5, 6, 7 en 8.

Tevens herinnert de Administrateur voornoemd de Houders van de Obligatie No. 32 en der Coupons No. 32 en 54 der Geldleening van *f* 35000, zoomede de Houders van de Coupons No. 129, 130, 140, 142 en 149 der Geldleening van *f* 80000, dat deze sedert den 1sten Mei 1845 uitgelote Obligatie en verschenene Coupons, waarvan de ontvangst tot dusverre is verzuimd, mede op voorschrevene wijze alsnog zullen worden voldaan.

GRONINGEN, 3 November 1845.

De **COMMISSIE** uit het PROVINCIAAL GEREGTSHOF van *Groningen*, tot het AFNEMEN der EXAMINA van degene, die mogten verkiezen naar het NOTARISAMBT te dingenn, zal te dien einde vaceren in een der VERTREKKEN van het HOFGEBOUW, op VRIJDAG, den achtentwintigsten November eerstkomende, en, zoo noodig, op daaraanvolgende dagen, telkens van des voormiddags te tien uren af.

De Adspritanten worden mitsdien uitgenoodigd, om de Verzoekschriften en Bijlagen, vermeld in art. 13 der wet van den 9den Julij 1842, *Staatsblad* no. 20, op het Notarisambt, vrachtvrij ter Griffie van voormeld Geregtshof in te leveren vóór of uiterlijk op den 12den November 1845.

GRONINGEN, 16 October 1845.

Uit naam der Commissie,
De Procureur Generaal bij het
Provinciaal Geregtshof voornoemd:
P. G. SEVENSTERN.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

MANHEIM, 27 October.

De aanvoer van goederen in onze haven heeft eene zoodanige hoogte bereikt, dat de hier gevestigde stoombootmaatschappij genoodzaakt is, zich nog een sleepvaartuig aan te schaffen, omdat de beide in dienst zijnde booten in de behoeften niet voorzien. In den loop dezer maand zijn alleen uit Nederlandsche havens 20 beurtschepen hier binnengekomen, die, na hunne ladingen gelost te hebben, terstond derwaarts wederkeeren, ten einde nog vóór het begin van den aanstaanden winter den herwaarts bestemden aanzienlijken voorraad goederen uit Holland te kunnen overbrengen. Als een bewijs overigens van het voordeel der stoomsleepdienst kan strekken, dat tegenwoordig 4 a 5 maal de reis van hier naar Holland gedurende het scheepvaartsaizoen kan worden volbragt, terwijl in vroegeren tijd niet meer dan 3 togten konden worden gedaan.

BREMEN, 28 October.

Volgens officiële berigten, is aan de Oldenburgsche kust, na den storm van den 21sten op den 22sten dezer maand, een aan het stuk van een' scheepsspiegel gehecht opschriftbord gevonden, waarop *Everhard* gelezen wordt. Algemeen wordt de wel aan geen twijfel onderhevige vrees uitgedrukt, dat dit naambord aan het 280 lasten metende groote Bremer schip *Everhard* toebehoort, hetwelk met 260 volksverhuizers uit Bremerhafen is gestevend, om zich naar Galveston te begeven.

HANNOVER, 28 October.

Dr. *Seidensticker*, die als schrijver wegens politiek vergrijp sedert 14 jaren in hechtenis zat, is vrij, — zoo het vrij zijn heeten mag, — doch moet zijn vaderland verlaten; men heeft hem de deuren des kerkers geopend, onder voorwaarde, dat hij naar Amerika zoude trekken. Hij is een man van vijftig jaren, gehuwd en vader van vijf kinderen. Zijne vrouw, een toonbeeld van huwelijkstrouw, heeft, gedurende veertien jaren, voor deze kinderen gezorgd, gestreden en geleden. Onder diegenen, welke zich hunner hebben aangetrokken, staat de heer *von Itzstein* bovenaan.

FRANKFORT, 31 October.

Volgens de jongste volkstelling, telt de Oostenrijksche monarchij tegenwoordig (de militairen daaronder begrepen) ruim 38 millioenen zielen. De vermeerdering der bevolking neemt zoo spoedig toe, dat dezelve in de laatste 25 jaren 24 pCt. heeft bedragen.

— Naar luid van berigten uit Stockholm, was de oogst, die hier en daar middelmatig is uitgevallen, in de omstreken dier stad geheel mislukt, terwijl sommige kerspelen de ondersteuning, van wege den Koning aangeboden, niet hebben durven aannemen, uit vrees voor eene verderfelijke gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Reeds heeft men uit nood tot boomschors, mos, enz. de toevlugt moeten nemen, om zoogenoemd hulpbrood daaruit te bakken; doch zelfs van deze treurige hulpbestanddeelen is in de omstreken der hoofdstad niet eens genoeg voorhanden. In geheel Upland ziet het er niet beter uit.

— In Lucern heeft de inquisitie de pijnbank ingevoerd, hetwelk te wachten is in alle landen, waar de Jezuïten de overhand bekomen. Een aanzienlijk inwoner, dien men vermoedt, dat den Jezuïtenvriend *Leu* zou gedood hebben en die zulks blijft ontkennen, wordt dagelijks op de pijnbank gelegd en gemarteld.

Van den 2den. De vermindering van den tax van het brievenporto, krachtens koninklijk besluit van den 18den Aug. 1844 in Pruissen vastgesteld, en welke tot dusverre alleen voor de brieven binnen het koningrijk in werking was, is van primo November af uitgestrekt tot de brieven die naar Frankrijk en deszelfs koloniën, Portugal, Spanje, België, Nederland en het Groothertogdom Luxemburg, en vice versa Engeland verzonden worden. Deze maatregel was reeds voor eenigen tijd gedekreteerd geworden.

— Men schrijft uit Napels, dd. 28sten October, het volgende: Uit hoofde van de groote sterfte, welke de gele koorts op het Engelsche schip *l'Eclair*, van de Afrikaansche kust naar Portsmouth bestemd, heeft veroorzaakt — men telde, behalve den kommandant, den heelmeester en een officier, nog 65 personen — heeft de Supremo Magistrato de Salute te Napels, den 18 October ter kennis van de belanghebbenden gebragt, „dat geene vaartuigen, van de Engelsche kust tusschen Portland en Dover komende, toegelaten zullen worden; dat alle uit andere gedeelten van Engeland komende schepen, Schotland en Ierland uitgezonderd, aan eene quarantaine van 21, en die, welke van gene zijde des Oceaans komen, aan eene van 14 dagen zullen onderworpen zijn.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 1 November.

De poging van den heer Waghorn, om de Oost-Ind. overlandmalen over Triëst te voeren, is volkomen geslaagd. Die heer heeft gisteren ochtend berigten uit Bombay alhier aangebragt van den 1sten October. Hij is den 27sten te Triëst aangekomen; zijn togt door Duitschland en België heeft slechts $99\frac{3}{4}$ uren geduurd. Deze gelegenheid is reeds vier dagen die van Marseille vooruit. Men verneemt intusschen, dat de Oostenrijksche regering alle ondersteuning aan deze onderneming wil geven, omdat zij daaruit groote bronnen van welvaart voor haren staat voorziet, en alsdan kan de togt nog sneller geschieden. Werkelijk is de weg over Duitschland nagenoeg 300 mijlen nader tot Londen, dan die over Frankrijk; maar die landweg door het hart van Europa levert nog eenige moeijelijkheden op, uit den bodem en het ongeregelde van eenige posten bestaande. Een en ander kan nog uit den weg geruimd worden. Bovendien worden de Oostenrijksche Lloyds-stoombooten boven de Fransche gesteld en ook in aanmerking genomen, dat de Adriatische zee aan minder veranderingen van weder, dan de reis over de Middellandsche zee is blootgesteld. Men is hier bij den handel zeer tevreden over den tegenwoordigen uitslag en vleit zich wel, dat van lieverlede de regeling van dezen weg op goede grondslagen zal plaats hebben.

— De *Bombay*, uit Indiën alhier aangekomen, heeft eenige prachtige shawls en andere zijden goederen, ter waarde van 250,000 p. of *f* 3,000,000 en 4 schoone Arabische paarden, geheel getuigd, ter waarde van *f* 12,000 het stuk, medegebragt, om tot geschenk te dienen van den Indischen handelaar sir *Jamsetjel Jeejeeboy* aan H. M. de Koningin.

— Wederom is een Engelsch schip, *C.-C.* genoemd, in de Indische Zee door brand vernield. Men gelooft, dat de brand is ontstaan in de rijst, welke onder in het schip tot broeijing is geraakt en welke door de wrijving met droog hout ontvlamd is. In 25 minuten stond het geheele schip in vlam. De bemanning is gered door de *Judith*, welke gelukkig in de nabijheid was. De bottelier heeft zich zeer moedig betoond, doordien hij naar beneden is gegaan, om het buskruid te halen en in zee te werpen.

— Dingsdag heeft te Dublin eene vereeniging plaats gehad van het committé der municipale corporatie der stad, belast om rapport uit te brengen over de gevolgen van de aardappelenziekte. Op voorstel van den heer *O'Connell*, zou eene deputatie worden benoemd, die in last zou hebben, zich naar den lord-luitenant te begeven, om te vragen verbod van het gebruik van aardappelen voor branderijen en bierbrouwerijen; opening der havens; verbod van uitvoer van levensmiddelen; aangaan eener leening van $1\frac{1}{2}$ millioen op het krediet van de houtvesterij, door het gouvernement gewaarborgd; in overweging nemen van eene belasting op de goederen van die grondbezitters, welke buiten Ierland wonen.

Vervolgens heeft *O'Connell* gevraagd, dat er eene algemeene vergadering van de notabele ingezetenen van Dublin zou worden opgeroepen, om den toestand des lands in overweging te nemen en eene deputatie te benoemen, welke met die van het committé zich naar den lord-luitenant zou begeven, om het verzoek te ondersteunen. Dit voorstel is insgelijks aangenomen.

De *Standard* geeft nog een ander op, waaraan *O'Connell* niet zal hebben gedacht, namelijk, om ten gunste der ongelukkigen, die broodgebrek lijden, afstand te doen van de schatting, die voor hem op den 16den November zal worden geind in al de R.-Catholijke kerspelen van Ierland. Hierdoor zou de nood van honderden gezinnen kunnen worden verligt.

Van den 2den. De eergisteren gehoudene kabinets-raad is, na eene langdurige zitting, opgebroken, zonder tot een besluit ter bevordering van den invoer van levensmiddelen gekomen te zijn. Men verzekert echter, dat de bewindslieden steeds op zoodanigen maatregel bedacht zijn. Dat nog geen besluit daaromtrent is genomen, wordt aan verschillende oorzaken toegeschreven. Sommigen meenen, dat de ministers, alvorens tot dergelijken belangrijken maatregel over te gaan, den uitslag willen afwachten van het naauwkeurige onderzoek, 't welk thans van Regeringswege omtrent het mislukken van den aardappelen-oogst in Ierland gedaan wordt; anderen, dat de bewindslieden het nog oneens zijn, naardemaal eenigen hunner schroomen over te gaan tot de tijdelijke opheffing van de werking der bestaande graanwetten; weder anderen, dat de magtiging van het Parlement tot zoodanigen maatregel noodzakelijk zou geoordeeld zijn, en dat dierhalve aan het bijeenroepen van die vergadering gedacht zou worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 November.

Uit een officiëel rapport van den minister van marine blijkt, dat de algeheele schade, veroorzaakt door den brand van de houtloodsen te Toulon, 3,168,000 fr. bedraagt. Het vermoeden, alsof dit onheil aan kwaadwilligheid zoude moeten worden toegeschreven, is geheel vervallen.

— De maarschalk *Bugeaud* is van Regeringwege verwittigd, dat een beambte van het departement der buitenlandsche zaken, de heer *Hamont*, naar Tanger afgevaardigd was met eene aan den Keizer van Marokko gerigte nota, waarin hem kennis gegeven werd, dat de Koning voornemens was, *Abd-el-Kader* tot op het Marokkaansche grondgebied te vervolgen. Men herinnerde in die nota de bedingingen van het traktaat, verwees op de jongste gebeurtenissen als bewijs, dat het van 's Keizers zijde niet uitgevoerd was, en trok daaruit het gevolg, dat er dus voor Frankrijk niets overbleef, dan dit zelf te doen.

— Men meent nu met zekerheid te weten, dat er in den laatsten kabinetsraad besloten is, om van wege Frankrijk eerlang eenen krijgstogt tegen Madagascar te doen plaats hebben, en wel in vereeniging met de onderneming, die door Engeland voorbereid wordt. Reeds heeft men bevelen naar Toulon afgezonden, om verscheidene oorlogsschepen gereed te maken, om vóór den 15den November naar deze bestemming onder zeil te gaan.

— Een' Romeinschen geleerde, die te Rome om zijne kundigheden in hoog aanzien staat, is het gelukt, na langdurige onderzoekingen en proefnemingen, het zeewater even drinkbaar en goed van smaak te maken als het beste water dier stad, en wel naar het oordeel der voornaamste scheikundigen van Rome en Bologna. De voornaamste verdienste van deze uitvinding moet zijn, dat zij door de zeer eenvoudige bewerking weinig kosten vereischt en binnen weinig tijd volbragt wordt.

Van den 3den. Dat de maarschalk *Soult* van de portefeuille van oorlog afstand doet, maar het voorzitterschap van het kabinet behoudt, is nu buiten twijfel. Doch omtrent zijnen opvolger als minister verkeert men nog steeds in het onzekere; heden spreekt men weder van den generaal *de Lascours*.

— Het schijnt, dat het plan van *Abd-el-Kader* is, om Marokko binnen te trekken, aan het hoofd van zijne 2500 ruiters en met de aan hem getrouwe stammen; hij wil zich eene soort van rijk vormen en een leger bijeen brengen, waarmede hij zoowel den Keizer van Marokko als aan de Fransche troepen het hoofd kan bieden, indien deze laatsten hem op Marokkaansch grondgebied mogten vervolgen.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 November.

Dezer dagen is te Mechelen een Protestantsche leeraar beroepen. Men heeft dit willen doen voorkomen als het werk van het Duitsche *Gustaaf-Adolfs-Verbond*, omdat daar ter stede naauwelijks 2 à 3 Protestantsche huisgezinnen te vinden zouden zijn. Dit laatste wordt door den voorzitter van het consistorie zeer stellig tegengesproken.

Van den 4den. De minister *van de Weijer* heeft een' rondgaanden brief aan de gouverneurs der provinciën geschreven en hen daarbij vermaand, om zorg te dragen, dat voortaan geene personen als onderwijzers op de middelbare scholen, als athenaea en dergelijke, worden geplaatst, dan geboren of genaturaliseerde Belgen. Hij erkent, dat er, eenige jaren geleden, noodzakelijkheid bestond, om zich van elders te voorzien, maar meent, dat die tijd voorbij is.

ANTWERPEN, 4 November.

De regering heeft de Engelsche galjoot *Ann Coppin* de bassins doen verlaten, omdat de lading van dit schip, uit aardappelen bestaande, zich in zulk een' staat van rotting bevond, dat zij tot op verren afstand eene verpestende lucht rondom zich verspreidde.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 2 November.

De minister van koloniën, daartoe door Z. M. den Koning gemagtigd, heeft aan den handel bekend gemaakt, dat aan den Gouverneur-Generaal over Neêrlandsch Indië het bevel wordt afgezonden, om de *afscheping van rijst* naar Nederland zooveel doenlijk te bevorderen, en bepaaldelijk, om gedurende het jaar 1846 aan alle Nederlandsche schepen, die te minste de helft der gemeten scheepsruimte met rijst aanvullen, ten einde naar Nederland overgebragt te worden, vrijen toegang te verleenen tot de kleine havens van Java, benevens kwijtschelding of restitutie van het uitgaand regt op de rijst, van het inkomend regt op de zakken, waarin de rijst zal worden afgescheept, en van de gewone havengelden; alles op behoorlijken borgtogt, dat aan de voorwaarde van invoer in Nederland zal worden voldaan.

Van den 3den. De Eerste Kamer van de Staten Generaal is heden vergaderd geweest. Bij haar is van de Tweede Kamer ontvangen het ontwerp-adres in antwoord op de Troonrede. Dit ontwerp is in de afdeelingen onderzocht. Morgen ochtend zullen de beraadslagingen over het adres bij de Eerste Kamer plaats hebben.

Van den 4den. De Eerste Kamer der Staten Generaal heeft in hare zitting van heden aangenomen het ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede, haar door de Tweede Kamer toegezonden. — Morgen zal dit adres, door eene bezending der beide Kamers, Z. M. den Koning worden aangeboden.

— De Nederlandsche Bank heeft wederom den koers van het geld voor hare voorschotten met $\frac{1}{2}$ per cent verhoogd; zijnde thans het disconto voor wissels 5 en voor promesses $5\frac{1}{2}$ per cent, en de beleening op effecten 5 en op goederen $5\frac{1}{2}$ per cent.

Van den 5den. Heden te half een heeft zich de bezending der Staten Generaal, belast met het aan Z. M. aanbieden van het Adres, in antwoord op de Troonrede, hetwelk gisteren door de Eerste Kamer is aangenomen, in plegtigen optogt naar 's Konings paleis begeven. Tot Hoogstdenzelven toegelaten zijnde, heeft de bezending zich van hare taak gekweten, en, nadat Z. M. kortelijk op het adres had geantwoord, is de deputatie naar het hôtel der Staten Generaal terug gekeerd.

— De Regering heeft thans aan de Kamers overgelegd de jongste rekeningen der Oostindische remises, welke door de staats-commissie deswege onderzocht, en bij 's Konings besluit van den 1sten Julij j.l. goedgekeurd zijn. Die rekeningen zijn: *a.*) de tweede en laatste suppletoire over 1842; *b.*) de eerste suppletoire over 1843; *c.*) de algemeene rekening over 1844; en *d.*) de eerste suppletoire rekening deswege tot den 2den Junij 1845.

De onder *a.* vermelde tweede rekeningen over 1842 wijzen geene belangrijke verschillen met vroegere aan.

Die onder *b.* (de eerste suppletoire over 1843) doen een voordeelig verschil zien tusschen de onder ultimo December 1843 voorloopig geboekte waarde, ad *f* 2.705,220.52, van $191,954\frac{1}{2}$ pic. koffij, opgehouden in de najaarsveilingen van 1843, en het bedrag, dat daarvoor in 1844 bij finalen verkoop verkregen is, te weten *f* 2,862,292.65; zijnde dus eene bate van *f* 157,072.13. Daarbij komt als saldo van vorige rekening wegens gereserveerde posten *f* $3,514,040.46\frac{1}{2}$; dus gezamenlijk *f* $3,671,112.59\frac{1}{2}$.

Uit de algemeene rekening over 1844 (*c.*) blijkt, dat de netto opbrengst van de in dat jaar verkochte O. I. producten (behalve 138,817 picols opgehouden koffij en 375 sch. tin) bedragen heeft *f* $25,945,066.27\frac{1}{2}$, en eenige andere posten de som der ontvangsten doen stijgen tot *f* $26,193,038.41\frac{1}{2}$

Volgens de suppletoire rekening over 1844 (*d.*) bedragen de saldo's van vorige rekeningen wegens gereserveerde posten *f* $2,278,187.18\frac{1}{2}$, en de netto opbrengst van opgemelde opgehouden voorraden koffij en tin, in 1845 verkocht *f* 2,385,281.39, dus gezamentlijk .... „ $4,663,468.57\frac{1}{2}$

Zijnde dus totaal der *ontvangsten* .... *f* 30,856,506.99
De *uitgaven* beloopen .... *f* $27,855,355.45\frac{1}{2}$

Zoodat het *batig slot* is .... *f* $3,001,151,53\frac{1}{2}$

Onder de uitgaven komen voor: wegens uitgezonden gouden en zilveren muntspeciën *f* 4,000,000, wegens uitgezonden goederen en kosten daarop gevallen *f* 1,915,636.24; wegens betaling van den vierden termijn van rente en aflossing aan de Handel-Maatschappij *f* 2,500,000; wegens restitutie van stortingen in de Indische kas *f* $3,030,031.50\frac{1}{2}$; pensioenen, enz. zoo burgerlijke als militaire verlof-traktementen, *f* $1,555,203.39\frac{1}{2}$; de subsidiën aan de W. I. en andere kolo-

niën; *f* 9100 voor kosten van het onderwijs te Delft in de Oostersche taal, land- en volkenkunde, enz.

UTRECHT, 3 November.

Het gerucht verspreidt zich, dat bij het plaatselijk bestuur het voornemen zou bestaan, om, tot goedmaking der buitengewone uitgaven, welke door duurte of gebrek aan levensmiddelen veroorzaakt zullen worden, om in de behoeften van de gewone onvermogenden te voorzien, eenen omslag over de ingezetenen te doen evenredig naar hun aanslag in de personele belasting.

Het nemen van maatregelen, opdat onze behoeftige stadgenooten in den aanstaanden winter niet, zoo als zich aanzien laat, van kommer en gebrek kwijnen en wegsterven, is een pligt, waarvan de vervulling niet dan goedgekeurd mag worden. Die verpligting rust te meer op het plaatselijk bestuur, omdat het tot dusverre, in navolging van 's lands regering, geene maatregelen hoegenaamd nam, die doeltreffend konden zijn geweest, zonder thans toevlugt te moeten nemen tot bezwarende middelen. Maar ook de keus dier middelen is voor het grootste gedeelte der burgerij niet onverschillig, en wij schroomen niet, den omslag op de personele belasting het allerongelukkigste te noemen, zoo zeer, dat wij zelfs geen geloof hechten durven aan de waarheid van het gerucht. De personele belasting toch treft niet slechts de vermogenden alleen, doch ook de nagenoeg onvermogenden en nijveren, welke, wegens de werkeloosheid of négatieve activiteit van den minister van binnenlandsche zaken, ongeacht alle waarschuwingen en wenken aan hem gegeven, veeleer ondersteuning zouden noodig hebben, dan ook nog tot het onderhouden van opentlijk bekende armoedigen te mogen worden verpligt. Men heffe daarentegen een' omslag naar de grondeigendommen en gebouwen, vooral op deze laatste, zoo omslag of buitengewone heffing volstrekt noodig is; dan zullen zij den last dragen, die betalen, althans het best iets meer missen kunnen; op wien de goddelijke en menschelijke pligt dus het meeste rust en die er het meeste belang bij hebben, dat, in geval van brand of andere geweldige omstandigheden, de mindere klasse wélgezind en krachtig zij, om wél en braaf te blijven, in plaats van zich door honger, koude of andere ellende tot misdaden te doen wegslepen, waarvoor de verantwoordelijkheid op de algemeene en lokale regeringen rust, zoo zij ondoelmatige, in plaats van doelmatige maatregelen, die in hun bereik zijn, blijven nemen.

Wij onthouden ons nog voorbeelden op te noemen, hoe een omslag over de personele belasting vele vermogenden, die er weinig of niet in deelen, zou verschoonen, maar hopen, dat de verspreid wordende geruchten ongegrond zullen blijken te zijn.

HAARLEM, 4 November.

Heden heeft alhier eene ongewone huwplegtigheid plaats gehad. Ten overstaan van den ambtenaar van den burgerlijken stand ter dezer stede is voltrokken een *huwelijk met den handschoen*, tusschen den hoog wel geboren heer *Franciscus Johannes* baron *van Wijckersloot van Weerdesteyn*, kamerheer van Z. M., den broeder van msgr. den bisschop van *Curium*, en mr. *Hendrik Alexander Hartogh*, advokaat te Amsterdam, als vertegenwoordigende Hare Hoogheid *Charlotte Antoinette Amélie Zephirine*, prinses *de la Tremouille*, minderjarige dochter van wijlen Zijne Hoogheid *Charles Bretagne Marie Joseph*, prince de Tarente, duc de la Tremouille, Pair van Frankrijk, luitenant-generaal, commandeur, enz., enz. De baron *van Wijckersloot* is thans te St. Josse ten Noode, bij Brussel, gevestigd.

GOIRLE, 4 November.

Heden trof deze gemeente een slag, die nog langen tijd gevoeld zal worden. Haar steun, zoowel door geheime en openbare weldaden van allerlei aard, als door het verschaffen van werk aan talrijke gezinnen, de graaf mr. *Gysbert Jakob van Hogendorp* overleed in dezen nacht op het Tilburgsche kasteel, aan de gevolgen van een' val van het paard. Zijn overlijden berooft zijne beroemde familie van een waardig lid, het vaderland van een' verdienstelijken ambtenaar en Goirle van zijnen beschermer. Zoo eenzaam als dit dorp ligt, is het niet te denken, dat een der erfgenamen de woning des overledenen zal betrekken; men vreest dus voor eene staking van vele werkzaamheden, hetwelk dubbele bekommering zoude baren, wanneer men aan den aanstaanden winter denkt. *Van Hogendorp* voorzag die ramp, en voorkwam die zoo gaarne.

LEEUWARDEN, 3 November.

Op heden zijn alhier de Staten dezer provincie in vollen getale buitengewoon vergaderd geweest, ten einde, in plaats van den heer dr. *S. Brouwer*, een nieuw lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal te benoemen.

Uit de derde stemming bleek, dat jonkheer *Wilco Holdinga Lijchlama à Nijeholt*, grietman van Utingeradeel te Oldeboorn, met 30 van de 54 stemmen is gekozen; na hem vereenigde de meeste stemmen op zich de heer mr. *B. Albarda*, die 21 stemmen verkreeg.

ASSEN, 3 November.

Het hof heeft vrijdag j.l. *Geert Harms Woltman*, gewezen veldwachter der gemeente Gieten, schuldig verklaard aan de misdaad van knevelarij en aan de misdaad van zich te hebben laten omkoopen als ambtenaar, en hem veroordeeld tot tepronkstelling, vijf jaren tuchthuisstraf en vier geldboeten, ten gezamenlijken bedrage van *f* 302. Hij had, in zijne hoedanigheid van gemeentelijk veldwachter en van buitengewoon opziener der jagt en visscherijen, nu nagenoeg drie tot acht jaren geleden, van onderscheidene personen geld of geldswaarde bedongen en ontvangen, onder belofte van geen proces-verbaal te zullen opmaken wegens door hem ontdekte, deels slechts voorgewende, deels werkelijke overtredingen.

— Op de jaarmarkt, den 30sten j.l. te Wijk gehouden, waren aangebragt 805 stuks runderen en 474 varkens. Van de eersten is nog al een aantal voor matige prijzen verkocht, terwijl de beste dragtige koeijen en inzonderheid de vroegkalfden het meest werden gezocht, van welke laatsten nog enkele voor *f* 80 à *f* 90 en zelfs voor *f* 100 zijn verkocht. De prijzen der varkens, welke meestal zijn verkocht, waren iets hooger dan in den laatsten tijd.

— Op de jaarmarkt, den 21sten j.l. te Zuidlaren gehouden, waren aangebragt 1680 stuks horenvee en 770 paarden; de handel was over het algemeen vrij levendig, de beste melkkoeijen en die aanstaande waren te kalven waren zeer gezocht, en werden gemiddeld verkocht voor *f* 50 tot *f* 70; het vette vee werd verhandeld naar 21 à 28 cents het Ned. pond. De handel in paarden was van weinig belang.

— Op de jaarmarkt, den 24sten j.l. te Vries gehouden, waren aangebragt 463 runderen, welke voor *f* 20 tot *f* 60 verhandeld zijn; 2464 schapen, *f* 2 tot *f* 4 gegolden hebbende, en 216 jonge varkens, welke voor *f* 2 tot *f* 6 zijn verkocht; van deze laatsten waren evenwel niet genoeg ter markt, om aan de aanvrage te voldoen.

GRONINGEN, 6 November.

Het Provinciaal Geregtshof alhier heeft zich gisteren en heden onledig gehouden met het sinds lang zooveel gerucht gemaakt hebbende proces van vergiftiging, welke door den Med. Dr. Th. F. Schelts van Kloosterhuis, te Nieuwolda, zoude zijn gepleegd op den stelmaker Pomp aldaar.

Nadat het Hof de akte van beschuldiging, het *visum repertum* en onderscheidene andere geregtelijk-geneeskundige stukken en processen-verbaal had doen voorlezen, waaraan circa 3 uren waren besteed, zijn van de 34 opgeroepen getuigen tot bezwaar 30 afgehoord (zijnde 2 van hen zwagers, een van hen ziek en een andere overleden, om die redenen niet gehoord). — Na het afhooren van al de getuigen, heeft het Hof de verdere behandeling der zaak tot op heden morgen gedifffereerd, als wanneer de audiëntie eenen aanvang heeft genomen met het breedvoerig ondervragen van den beschuldigde, waarbij aan hem alle bezwaren zijn voorgehouden, die uit de instructie zijn geresulteerd en die door den beschuldigde ook naar zijn beste weten zijn opgelost. — Hierop heeft het Openbaar Ministerie, bij monde van den heer advokaat-generaal mr. R. H. Eijssonius Wichers, de beschuldiging met kracht volgehouden en gerequireerd de straffe des doods. Daarna heeft de verdediger des beschuldigden, mr. I. L. Schaap, in eene uitvoerige pleitrede, de verdediging voorgedragen en, zoo wel uit een *chemisch* als *juridiek* oogpunt, betoogd, dat de schuld van den beschuldigde niet was bewezen en uit dien hoofde tot vrijspraak geconcludeerd. Het Hof zal heden over acht dagen het arrest uitspreken.

— Het is bekend dat, in eenen nacht van de maand Mei l.l., door eenige beambten van de administratie der in- en uitgaande regten en der accijnsen, op het onvrij territoir in de nabijheid van het dorp Spijk, zijn aangehouden en in beslag genomen eenige wagens, beladen met ter sluik ingevoerde goederen, en dat, bij die gelegenheid, tusschen de sluikers en de kommiezen, een ernstig gevecht is ontstaan, waarbij van wederzijde wapenen gebruikt en eenige der sluikers meer of min zwaar zijn verwond geworden. Dit voorval, aanleiding hebbende gegeven tot een voorloopig uitvoerig geregtelijk onderzoek, is vervolgens, op den 30sten October j.l. behandeld ter openlijke criminele teregtzitting van het Provinciaal Geregtshof, waarvan de uitkomst is geweest, dat, bij deszelfs arrest van heden, de beschuldigden Johannes Geerts Pool, oud 38 jaren, van beroep daglooner, wonende te Appingedam, — Klaas Wijndelts Holtema, oud 54 jaren, van beroep wagenaar, wonende te Holwierda, — en Willem Eilderts van der Tuuk, oud 31 jaren, van beroep daglooner, dienende bij het 1ste reg. art., thans met groot verlof, verblijfhoudende op de Wierde, bij Appingedam, zijn verklaard schuldig aan *gewelddadigen en feitelijken wederstand tegen ambtenaren der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, door eene gewapende vereeniging van meer dan twee- en ten hoogste twintig personen*, en, te dier zake, veroordeeld tot tepronkstelling op een schavot, gedurende een half uur, rasp- of tuchthuisstraf ieder voor den tijd van zes jaren, en, in solidum, in de kosten der procedure; terwijl, bij hetzelfde arrest, de voortvlugtige beschuldigde Willem Johannes Smith, oud 30 jaren, van beroep goud- en zilversmid, wonende te Appingedam, is verklaard *wederspannig aan de wet*, met veroordeeling van denzelven in al de kosten, in solidum met zijne medebeschuldigden, nu veroordeelden voornoemd.

Het bouwen van boonen, paardenboonen, duivenboonen en groote boonen tusschen de aardappelen, is eene de belangen des landbouws ongemeen bevorderende zaak, dewijl men door het aanwenden van eenige meerdere niet noemenswaardige kosten boven die, welke de gewone aardappelenteelt vordert, door beide deze vruchten gelijktijdig onder elkander te telen, een' gemiddelden oogst van ten minste 20 Ned. mudden paarden- of duivenboonen aan denzelfden grond per bunder kan ontwoekeren, zonder de aardappelenoogst op eenigerlei wijze in de opbrengst te benadeelen.

Sedert zich de aardappelen-epidemie echter ook bij ons geopenbaard heeft, verdient deze gemengde teelt de grootste belangstelling, zoowel van de zijde des landbouws, als van die der grondeigenaars (1) en van de regering, omdat dit verbouw, indien zich de aardappelen-epidemie, zoo als dit zeer te duchten is, in een volgend jaar mogt herhalen, ons in staat stelt, om ons dan geheel, of ten minste grootendeels tegen de rampen te beveiligen, welke ons thans, ten gevolge van het mislukken van den aardappelenoogst, zoo geducht treffen. Want daar de gemiddelde opbrengst van de tusschen de aardappelen geteelde paarden- en duivenboonen veilig op 20 Ned. mudden per bunder mag geschat worden (2), zal, in geval er in ons vaderland slechts 50000 der in een volgend jaar met winteraardappelen te beplanten bunders land, tevens met boonen beteeld werden, onze oogst met de opbrengst van een millioen mudden boonen vermeerderd worden, welke in dit jaar eene geldelijke waarde van ten minste negen millioenenen guldens zouden vertegenwoordigen, eene som, welke onzen nationalen rijkdom zoude hebben kunnen vermeerderen, terwijl ze thans aan den vreemdeling voor aankoop van leeftogt zal moeten uitbetaald worden.

Daar ik deze gemengde teelt reeds sedert vele jaren eerst met boerenboonen en daarna met paarden- en duivenboonen heb bedreven, zal ik daaromtrent ten algemeenen nutte mededeelen 't geen mij de ondervinding geleerd heeft het nuttigst te zijn, om van beide gewassen de grootst mogelijke opbrengst met de minste kosten te verkrijgen.

Ik zeg, ten algemeenen nutte, omdat die teelt, behalve de reeds opgegevene voordeelen, het tevens mogelijk maakt, om aan het volk een goedkooper, smakelijker en krachtiger, de dierlijke voedingsmiddelen bijna ontbeerlijk makende spijs te verschaffen, welke met zijne behoefte beter overeenstemt, dan de thans door de geringere klasse bijna uitsluitend als voedsel gebezigde aardappelen, welk knolgewas aan het ligchaam der minvermogenden geen genoegzaam voedsel verschaft, omdat zij het meestal zonder bijvoeging van eenig, of ten minste van geene genoegzame hoeveelheid dierlijk voedsel moeten gebruiken.

Tot het wélslagen dezer gemengde teelt is het volstrekt noodzakelijk:

1. Het land vóór den winter diep om te ploegen of te spitten: eene bewerking, welke ook voor het aardappelengewas zeer voordeelig is, omdat de ondervinding leert, dat aardappelen, op eenen lossen ondergrond geplant, veel meer opbrengen, dan dezulke, welke op eenen vasten grond komen te staan.

2. Het land door eene ruime bemesting in staat te stellen, om eene genoegzame hoeveelheid voedingsmiddelen aan beide gewassen te kunnen aanbieden.

3. De boonen zoo vroeg mogelijk te veld brengen, omdat zij daardoor zoo veel te zekerder slagen, en zoo veel te eerder het veld geheel aan de aardappelen inruimen.

Op zandgronden zal men verder best doen, zich tot de teelt van duivenboonen te bepalen, omdat deze op ligte zandgronden beter en zekerder slagen, dan paardenboonen, welke eenen zwaarderen grond vorderen.

Men kan de boonen, na ze over den akker gezaaid te hebben, met den mest onderploegen, en de aardappelen later met den stok planten. In dit geval zuivert men de boonen, even als de aardappelen, door dezelve scherp te eggen, te hakken, te schoffelen en te wieden, al naardat de grond en de aard van het te overwinnen onkruid zulks zullen vereischen. Beter echter is het, de boonen op dubbele rijen te planten, zoodat deze met eene tusschenruimte van eene Ned. el van elkander, en voorts op eenen palm afstand zoowel van de rijen, als van de boonen in de rijen komen te liggen. Bij het spitten van den grond, kan men ze ook door de die werkzaamheid verrigtende arbeiders laten leggen, en des noods, in geval men het land moet laten spitten, de elders in een nest gelegde boonen laten uitplanten; eene verrigting, welke zeer voordeelig is, omdat de geplante boonen eenen grooteren oogst leveren, en de kosten van het planten, ook bij eenen goedkoopen prijs der boonen, ruim vergoed worden door de waarde der zaaiboonen, welke men bespaart.

Na het planten der aardappelen, kan men de boonen door middel der egge van onkruid zuiveren. Zij verdragen het scherpeggen zeer goed, al hebben zij eene tamelijke hoogte bereikt; voorts zuivert men dezelve, even als de aardappelen, van het onkruid door wieden, hakken en schoffelen.

Het zijn overigens niet alleen de winteraardappelen, tusschen welke men de boonen telen kan. Ook bij de zomeraardappelen kan dat gemengd verbouw plaats grijpen; maar men plant dan beter groote boonen, om dezelve groen te eten.

De wijze, waarop ik gewoon ben, de boonen en aardappelen tussschen elkander te telen, is de volgende:

Vóór den winter laat ik uit den, voor de teelt van aardappelen in het volgend jaar bestemden grond, met eene Ned. el tusschenruimte (om de vierde oude voet), telkens een breed spit zoo diep mogelijk met de schop opnemen, en wel in de strekking van het noorden naar het zuiden, en deze specie over den geheelen akker uitbreiden. Door deze bewerking wordt het land in kleine akkertjes doorsneden, welke nagenoeg ieder eene Ned. el breed zijn. Op deze wijze is niet alleen de grond aan de inwerking der dampkringsstoffen blootgesteld, maar ook de ondergrond der voor open. Zoo ras de grond van vorst bevrijd is, laat ik in iedere voor den winter gemaakte voor een van den vasten grond genomen spit leggen, met mest bestrooijen, en dezen met een tweede spit uit den vasten grond dekken, zoodat de gespitte grond rijkelijk een halve palm boven den beganen grond komt te liggen. Deze met den rug eener klaauw overgesleept zijnde, worden de boonen op den afstand van een palm, zoowel wat de rijen, als de boonen in de regels betreft, gelegd, en wel twee boonen naast elkander, vervolgens met wat aarde gedekt en getrapt. In het midden van April of in de eerste dagen van Mei beplant ik de beide voren, waarvan zich aan iedere zijde der geplante boonen ééne bevindt, met groote aardappelen, en wel op eenen afstand van 30 tot 33 Ned. duimen of 12 oude duimen van elkander, dezelve met wat mest en aarde bedekkende. Later worden deze aardappelen, even als de boonen, aangevuld met den grond, welke vast is blijven zitten, en dien men intusschen zeer gemakkelijk door middel van de schoffel zuiver van onkruid kan houden.

Bij deze wijze van bewerking heb ik nooit kunnen bespeuren, dat de aardappelen door de boonen in hunne opbrengst benadeeld worden, vooral indien de boonen, in Maart te veld gebragt zijnde, zoo vroeg rijpen, dat zij door hunne schaduw de aardappelen in den herfst niet van de koesterende stralen der zon kunnen berooven. Ook de kroonerwten kan men op die wijze met goed gevolg tusschen de aardappelen telen.

Het zijn echter vooral de roode of kaapsche duivenboontjes, welke voor deze gemengde teelt boven alle andere soorten de voorkeur verdienen.

I Zij tieren ook op zandgronden zeer goed.

2. Zij geven eene ruime opbrengst.

3. Zij rijpen, indien zij in Maart geplant worden, weinig later, dan de rogge.

4. Zij leveren eene smakelijke, maar denkelijk sterker voedende spijs op, dan de witte of graauwe erwten, en verdienen mijns erachtens de voorkeur boven de meeste soorten van dit laatste peulgewas, uit hoofde van hunne ongemeen dunne schil en hunne geschiktheid, om zeer spoedig gaar te worden.

STEENWIJK. v. W.

(*Prov. Over. en Zw. Cour.* van den 4den Nov.)

(1) Ten einde eenen beteren waarborg voor de betaling der huur te verkrijgen, moesten de landeigenaars hunne huurders tot die gemengde teelt verpligten.

(2) Een arbeider in de naburige gemeente Steenwijkerwold oogstte in den afgeloopen herfst van 8 Ned. roeden gronds, twee Ned. mudden tusschen de aardappelen geteelde paardenboonen of 25 Ned. mudden per bunder.

Aan de schoone Sekse.

Het is eene dikwijls herhaalde en door de ondervinding bevestigde opmerking, dat jaarlijks de offers vermeerderen, die de tering, vooral onder de jonge meisjes, in haren weelderigen bloeitijd, den dood in de armen voert, ja men heeft zelfs berekend, dat in Engeland, door elkander, jaarlijks 31,000 meisjes aan de tering sterven. — De geneesheeren, en ieder half verstandige stemt met hen in, zijn het al lang daarover eens, dat het kamerleven, de keurslijven en vooral het dansen bij zulk eene inrijging, de voorname bronnen zijn, waaruit de meisjes, juist in den tijd, dat haar knoppenleven tot den jonkvrouwelijken bloeitijd ontvouwen zoude, den vroegtijdigen dood drinken. Is dit niet waarschuwing genoeg? Is de vroegtijdig dreigende dood voor u, levenslustige Schoonen! niet magtig genoeg, om uwe ijdelheid wegens eene schoone taille te overwinnen? En toont het dan overigens werkelijk smaak aan, als gij er uitziet, alsof gij bestondt uit twee spitse kegels, die met hunne spitsen op elkander staan? Ziet toch de Venus de' Medici, ziet de Gratiën en al de beeldschoone Godinnen van Griekenland — hebben zij eene andere taille, dan die de natuur haar gaf? De natuur! Zij heeft in den bouw van uwe ligchamen al haar schoonheidsgevoel uitgeput; uwe vorming is het grootste, wat de natuur in het gebied der schoonheid kon voortbrengen. Bezondigt u toch niet aan u zelve, en drukt die schoone, bloeijende vormen niet zoo roekeloos ineen! Denkt aan den 21sten December 1740, toen eens de vrouwen van Weinsberg hare mannen, als hare kostbaarste bezitting, op hare schouders ult de berende stad droegen! Als zij zoo verzot waren geweest op teringachtige middeltjes, als velen uwer, dan hadden zij het wel moeten laten, om hunne massive kleinooden op de schouders mede te nemen. Als tegenwoordig zulk een geval plaats greep, dan naamt gij welligt uw voorraad van corsetten mede! Hoe kan uwe keuze weifelen? Wat kan u aangenamer wezen, een middeltje, dat men omspannen kan, met tering en vroegtijdigen dood, of de schoone taille der natuur, jonkvrouwelijke bloei en een lang, vreugdevol leven?

(*Uit een Duitsch volksboek.*)

(*Utrechtsch Avondblad.*)

Thorwaldsen.

Albert Bartholomäus Thorwaldsen, de beroemdste beeldhouwer van deze eeuw, werd den 19 November 1770 op zee geboren. Zijn vader Gottschalk Thorwaldsen voer ter zee en hield zich tevens onledig met het snijden der figuren, welke tot sieraad dienen van de voorstevens der schepen.

Terwijl hij nu van Reikiavik op IJsland naar Koppenhage terug keerde, vergezeld van zijne gade, de dochter van eenen IJslandschen geestelijke, bragt deze den knaap ter wereld, die den tot hiertoe onbekenden naam een' glans zou geven, die tot in alle tijden zal voortduren. Vroegtijdig ontwikkelde zich bij het kind een groote aanleg tot teekenen, en de ouders, welke uit eigene middelen de onkosten van het onderwijs niet konden bestrijden, waren zoo gelukkig, hem als niet-betalend kweekeling aan de Koppenhaagsche akademie van kunsten te kunnen doen inschrijven. Zijne neiging tot de beeldhouwkunst ontwaakte vurig, en bleek uit den lust en de liefde, waarmede hij het een en ander, dat zijn vader hem overliet, aan de voornoemde scheepsfiguren bewerkte. In het jaar 1789 raakte hij bekend met den beroemden historieschilder Abildgaard, die het talent van den jongeling spoedig leerde kennen, er zich aan gelegen liet liggen, om tot zijne vorming zooveel hij vermogt bij te dragen, en den vluggen knaap in de grondregels der kunst onderrigtte. In 't jaar 1791 won Thorwaldsen met zijnen „Heliodorus, uit den tempel verdreven" de kleine, en 2 jaren later met zijn Relief: „Petrus, aan den ingang des tempels een' lammen genezende" de groote gouden medaille, met wier bezit tevens eene driejarige rente van 400 speciesthalers verbonden was tot het doen eener kunstreize. Voor hij hiertoe overging bragt hij nog twee jaren door met aanhoudende studiën en technischen arbeid in Koppenhagen, om met meer vrucht de beelden der bouwkunst te kunnen opnemen, en nut uit de beschouwing derzelve te trekken.

In de maand Mei van 't jaar 1796, begaf Thorwaldsen zich aan boord van een Deensch oorlogsschip, dat naar Rome bestemd was, waar hij eerst na verloop van een jaar aankwam, deels door tegenwinden en stormen, deels door het bezoeken van het eiland Maltha, de steden Palermo en Napels, opgehouden.

Te Rome bewonderde hij de meeste stukken der antieke kunst, welke hem omringden. Dikwijls keerde hij, na met bewondering de grootheid en den adel dier werken aanschouwd te hebben, in vertwijfeling naar zijne woning terug, waar hij dan zijn' eigenen arbeid vernielde. Hoewel dikwijls reeds in dien tijd door vrienden en bekenden geprezen, was hij zelf zelden tevreden over 't geen zijne hand wrocht. Een stuk eindelijk, „Jason met het gouden vlies," een kolossaal gips-model, scheen hem te voldoen; maar de 3jarige ondersteuning van de akademie was intusschen ten einde geloopen, en den kunstenaar ontbraken de middelen, het model in marmer te bewerken. Hij maakte zich alzoo gereed naar Koppenhagen terug te keeren, toen de Hollandsche bankier Hope, die van den Jason van Thorwaldsen gehoord had, in zijne werkplaats trad, en verrukt over het model, dit in marmer door den kunstenaar liet bewerken.

Hij betaalde hem eene aanzienlijke som vooruit, en legde alzoo den grond tot des kunstenaars levensgeluk. Het afgewerkte standbeeld van Jason maakte algemeen veel opzien, de eene bestelling volgde de andere, en weldra behoorden zijne werken tot de meest gezochte van Europa. Steeds werkzaam, bleef hij tot in 1819 in Rome. De hem gedane bestelling van een gedenkteeken voor de in 1792 te Parijs gevallen Zwitsers, dat hij later door het allegorische beeld van eenen gewonden leeuw stichtte, bewoog hem, het oord te bezoeken, waar het gedenkteeken zoude staan. Hij strekte deze reis tevens tot zijn Vaderland uit, waar zijn naam reeds in aller mond was. De Deensche regering droeg hem verschillende werken op, onder anderen: standbeelden van den Verlosser, van Johannes den Dooper en de 12 Apostelen voor de nieuwe vrouwenkerk. Zij hielden hem, na zijne terugkomst in Rome, het eerst bezig. Hier bewoonde hij de Casa vuti in de via Sistina en leidde een stil, eenvoudig leven. De Casa vuti is gelegen tegenover de Giardino di Malta, eene bezittting van Koning Lodewijk van Beijeren, die een vriend van Thorwaldsen was, en zich gedurende zijn veelvuldig verblijf te Rome steeds met liefde aan den grooten meester aansloot. In 't jaar 1837 deed Thorwaldsen de tweede reis naar zijn vaderland, nadat hij gedurende 42 jaren reeds 200 grootere en eene menigte kleinere werken en busten had voleindigd. Ten derden en laatsten male zag hij zijn vaderland in 1844, waar hem de dood den 24 Maart in den ouderdom van 73 jaren en 4 maanden wegrukte. Op dezen dag werd Hahn's „Griseldis" in den Koninklijken schouwburg te Koppenhagen opgevoerd. Ook Thorwaldsen bevond zich onder de aanschouwers, en aller oogen waren op dit edel hoofd, dien vasten, rustigen, liefdevollen blik, dat lange zilverwitte haar gevestigd. De eerste toonen der muzijk lieten zich hooren — maar plotseling ontstaat er eene groote beweging onder de geheele menigte; den naam van Thorwaldsen hoort men uit aller mond. De kunstenaar is in de leuning van zijnen zetel achterover gezonken; zijn hoofd hangt op zijne borst: de groote kunstenaar had geleefd. — Thorwaldsen had een edel karakter, was een echt kunstenaar, en algemeen geliefd wegens de voortreffelijke eigenschappen van zijnen geest en van zijn hart. De onbegrensde geestdrift zijner landslieden maakte iedere reize naar zijn vaderland tot eenen triomftogt. Te midden van dezen roem behield hij eene zeldzame bescheidenheid. Geëerd door alle mogendheden van Europa, hing zijn hart aan het welzijn der volken, en hij achtte de liefde zijns volks hooger, dan alle decoratiën, waarmede de gunst der volken hem beschonk.

Eeuwige roem zij hem als kunstenaar, hoogachting en vereering als mensch, toegebragt!

Van zijne werken roemen wij, behalve de reeds genoemde, alleen het basrelief: „Alexanders triomftogt in Babylon."

Thorwaldsen vervaardigde het van gips, op eene lengte van 29 ellen, in 3 maanden, als Fries in eene zaal van het toen (1811) voor Napoleon ingerigte quirinaal-paleis. Driemaal vervaardigde hij het in marmer; eens voor de villa des graven Sommabiva aan het Comermeer, en eens voor de receptie-zaal van het paleis Christiaans-burg te Koppenhage.

P. A. G.

Eene belangrijke vraag voor dezen tijd.

Er is in de laatste dagen en weken veel gesproken en geschreven over hetgene men te doen heeft bij 't vooruitzigt van den moeijelijken bangen winter voor de armen. En er wordt ook gehandeld. Commissiën zijn werkzaam, om brandstof, versterkende spijs, soep, brood, meel en wat meer van dien aard is te bezorgen. De Regering onzer stad en allen, die het wél meenen en iets doen kunnen, slaan de handen ineen.

Maar wat ook te dezen opzigte te prijzen zij, wij vragen: Zouden er geene middelen uitgedacht en gegeven kunnen worden, waardoor de armen beter geholpen werden? Men ga de gelden, die nu bestemd zijn voor gaven, voor aalmoezen, zamenbrengen en besteede ze, om aan zoo vele ledige handen werk te verschaffen. Als het ernst ware, zou dat werk wel te vinden zijn; om iets te noemen: welke verbeteringen waren er aan onze wandelingen aan te brengen, en wat kon er niet gedaan worden, om onze vaak morsige straten schoon te houden! Wat uitbreiding ware er misschien te geven aan het werkhuis! enz. En gesteld zelfs, dat van het werk, 't welk men gaf, weinig voordeel ware te trekken, dat het als verloren moest geacht worden, men had toch de ledigheid, des duivels oorkussen, geweerd; men had toch den eergierigen man, die gaarne wat doen en verdienen wil, de voldoening geschonken, dat hij zich en de zijnen onderhield van eigen gewonnen geld; men had zegen gebragt in huizen en harten.

Kan en wil er zich dan nu nog geene commissie vestigen, die gelden verzamelt, om aan de armen in den naderenden winter werk te verschaffen? Zijn er geene mannen in deze onze goede stad, die hoofd en hart op de regte plaats hebben, om eene taak te aanvaarden, welke in waarheid nuttig en heilrijk kan en zal wezen? Men neme slechts de proef en men arbeidt gewis niet te vergeefs.

Die dit schrijft, teekent dadelijk bij zulk eene Commissie voor tien guldens in en volgen hem allen, wier vermogen hetzelfde en meer toelaat, er zal spoedig eene aanzienlijke som zamengebragt zijn.

GRONINGEN, *Een vriend der armen.*
5 November 1845.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 28 Oct., kapit. *Jonker* de Hoop, van Assens n. Amsterdam; *Veenstra* Aukje, van Nibbe n. Groningen; den 29sten *Kranenburg* Wiardus, van Hamburg n. Eckenford; *de Vries* de 2 Gebroeders, van Hamburg n. Stettin; *Stuit* Geerdina, van Amsterdam n. Stockholm; *Stuitvoet* Anneginа, van Amsterdam n. Svendborg; *Drewes* de 2 Gebroeders, van Fanoe n. Amsterdam; den 30sten *Mellema* jonge Tjalling, van Amsterdam n. Koningsbergen; *Gerjets* jonge Egerika, van Neustadt n. Groningen; *Beerta* jonge Johanna, van Antwerpen n. Stettin. — Te Tonningen den 27 Oct., *Hoekstra* Anna Juliana, van Rotterdam n. Svendborg; *Stuitvoet* Annagina, van Amsterdam n. Svendborg; den 28sten *Scherpbier* Jantina Frouwina, van Koppenhage n. Zwolle; *Wolthuis* Clasina, van Koppenhage n. Holland; *Douwes* Johanna, van Dantzig n. Amsterdam, den 29sten *Brons* Louise Brons, van Flensburg n. Rotterdam; *Walker* Gebina, van Rotterdam n. Svendborg; *Hilbrands* vr. Wendelina, van Hamburg n. Karebucksminde; *Joosten* Alberdina, van Hamburg n. de Oostzee.

Binnengekomen te Texel den 2 Nov., kapit. *Sprik* Anna Maria, van Petersburg. — Te Hollesloot den 3 Nov., *de Boer* Alida, van Dantzig. — In het Vlie den 1 Nov., *de Boer* Alida, van Dantzig. — Te Helvoet den 3 Nov., *de Vries* Beerta Schuringa, van Petersburg. — Op de Rivier van Nantes den 29 Oct., *Bekkering* Gesina, van Libau. — Te Lynn den 31 Oct., *Nieboer* vr. Margaretha, van Rotterdam. — Te Swinemunde den 25 Oct., *Deddes* Alberdina, van Bergen. — Te Bergen den 18 Oct., *de Boer* Hoop en Verwachting, van Amsterdam; *Naatje* Anna Margaretha, van Rotterdam. — Te Grimstad den 18 Oct., *Flik* Geerdina Beerta, van Petersburg n. Rotterdam; *de Boer* Charlotta, van Petersburg n. de Zaan. — Te Heldosund den ...., *Klein* Antje, van Riga n. Rotterdam. — Te Hamburg den 30 Nov., *Drent* Eendragt, van Makkum.

Binnengekomen te Amsterdam den 4 Nov., kapit. *Schoemaker* Berendina, van Hamburg. — Te Terschelling den 2 Nov., *Mulder* Wendelina, van Dantzig. — Te Helvoet den 3 Nov., *Koops* Lammechiena, van Newcastle. — Te Koppenhage den 26 Oct., *Hansen* Maria, van Bordeaux.

In lading te Liverpool den 28 Oct., kapit. *Pott* Vertrouwen, voor Amsterdam.

Zeilklaar te Londen den 29 Oct., kapit. *de Jonge* de 4 Zusters, naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 1 Nov., kapit. *Harding* Margaretha, naar Liverpool; *Visser* Mina, naar Hull; *Hazewinkel* Helena, op avontuur; den 4den *Bolhuis* Roelfina Gesina, naar Horsens; *Schoon* Fenna, naar Hamburg; *Schoon* Alida, naar Bremen. — Van Kampen den 29 Oct., *Drewes* Hendrika en den 30sten *Stutvoet* Margaretha Gesina, beide op avontuur. — Van Texel den 2 Nov., *de Boer* Arjen Brouwer, *Zeven* Dankbaarheid en *Smaal* Lamoraal Ulbo, alle drie naar Triest; *Puister* jonge Jantina, naar Marseille; *Kiers Kok* de Hoop, naar Bayonne; *Gnodde* de Kaashandel, naar Bordeaux; *van Aken* Hendrika Dorothea, naar La Rochelle; *Timmer* Koophandel en Zeevaart, naar Rouaan; *Borchers* jonge Borger, naar Antwerpen; *de Boer* Jan Fredrik, naar Londen; *Klein* Baudina, naar Schotland; den 3den *de Jong* Onderneming, naar Hull; *Smit* Jan Fredrik, naar Londen. — Van Helvoet den 2 Nov., *Brakke* Hillechiena, naar Rouaan; *Weij* Elizabeth, naar Jersey; *Klein* de jonge Cornelis, naar Batavia; den 3den *Hazewinkel* Merwestroom, naar Belfast. — Uit het Vlie den 2 Nov., *de Groot* Josina Wilhelmina en *Venema* Alberdina, beide naar Newcastle. — Van Brielle den 3 Nov., *Lucht* Catharina, naar Emden; *Bekkering* Ulrike, naar Elseneur. — Van Maassluis den 2 Nov., *Swartz* Anna Margaretha, naar Newcastle; *Duintjer* Catrina Fredrika, naar Maldon; *Kruse* kleine Maria, naar Wolgast. — Van Liverpool den 28 Oct., *Kok* Concordia, naar Antwerpen. — Van Bolderaa den 21 Oct., *Mulder* Ettina, naar Elseneur. — Van Hamburg den 29 Oct., *de Vries* vr. Ida en *Esbra* Elisabeth, beide naar de Eider; den 30sten *Steffens* vr. Margaretha en *Brouwer* de Hoop, beide naar Amsterdam; den 31sten *Bieze* Elsina en *Plukje* Hermanna, beide naar de Eider.

Vertrokken van Amsterdam den 4 Nov., kapit. *de Vries* de 5 Gezusters, naar Bremen; den 5den *de Boer* Vereeniging, naar Marseille; *Kuiper* Meinsina, naar Londen; *Bakker* Louisa, op avontuur. — Van Texel den 4 Nov., *Harding* Margaretha, naar Liverpool; *Prins* Christina Charlotta, naar Newcastle. — Van Terschelling den 2 Nov., *Drewes* Hendrika en *de Jong* Catharina Cornelia, beide naar Newcastle. — Van Maassluis den 4 Nov., *Douwes* Jeldina Margaretha, naar Rouaan. — Van Batavia den 20 Aug., *Brandt* Adolf van Nassau, naar Sourabaya. — Van Kiel den 31 Nov., *Stuveling* Christina Maria, naar Dordrecht. — Van Drammen den 13 Oct., *de Jonge* Goede Hoop, naar Amsterdam; *de Jonge* Jantina Engelina en den 15den *Brouwer* Elsina, beide naar Edam. — Van Hamburg den 1 Nov., *Pik* jonge Hermanna, naar Groningen.

Van Hamburg wordt, in dato den 29 Oct., gemeld, dat aan de monden der Elve en Weser drijvende zijn gezien verscheidene tabaks- en rijstvaten, alsmede het wrak van een groot schip.

Het schip *Eendragt*, kapit. de Groot, van Laurvich naar Harlingen, is den 22 Oct. op Blaavand gestrand en geheel wrak geworden, doch de equipage gered en de lading geborgen.

Het schip *Posthumus*, kapit. Pettersen, van Stockholm naar Ostende, is den 26 Oct. op de kust van Thisted gestrand en wrak geworden; van de equipage zijn de stuurman en een matroos verdronken; een gedeelte der lading is geborgen.

Kapit. Williamson, van Hartlepool te Hamburg aangekomen, rapporteert, den 22 Oct. gezien te hebben een onderste boven drijvende zwart geschilderde schooner of smak, waaraan geen naam te ontdekken was.

Den 28 Oct. is op het strand bij het eiland Juist aangedreven een door het volk verlaten kof, beladen met haver; hij is zwaar lek en men is bezig van de lading en de vleet zoo veel mogelijk te bergen. Een naam heeft men niet kunnen ontdekken, doch in de kajuit staat *J. B. Harms.* (Vermoedelijk het schip *Martha*, kapit. J. B. Harms, van Stettin naar Varel gedestineerd.)

DELFZIJL den 6 Nov. Binnengekomen den 1sten kapit. *Bootsman* vr. Stijna, van Hamburg; den 3den *Bos* de 2 Gebroeders en *Heins* Bouwina, beide van Leer; *Sikkens* Annechiena, van Emden; *Hollander* vr. Antje, van Norden; *Slik* de jonge Willem, van Ditzum; *Busker* Toekomende Vrouw, van Fedderwadderzijl; *Pluim* Antina, van Emden; *Losscher* Geerardina, van Norden; *Stuitje* vr. Maria, van Emden; *de Jonge* Joanna, van Carolinerzijl; *Mulder* Sophia, *Huisman* Itjea, *Daniels* die gute Hoffnung en *Ober* Anna Maria, alle vier van Bremen; *Haak* Anna Maria, van Carolinerzijl; *Bultje* de 2 Gezusters, van den Stads Polder; *Poort* Gezina Hinderika, *Pruim* Hinderika, *Ulrich* Christiana Maria en *Ketwich* de 2 Gebroeders, alle vier van Hamburg. — Vertrokken den 4den *Hazekamp* de Vriendschap, naar Emden.

Op den 2 Nov. is alhier binnengebragt het schip *Hofev John*, kapit. William Steil, van Sunderland naar Hamburg; is zwaar lek en moet lossen, om te repareren.

ZOUTKAMP den 5 Nov. Vertrokken den 3den *de Ruiter* Vigilantia, naar Noorwegen; den 5den *Buss* Alemina en *Nepperus* Martha Margaretha, beide naar Londen.

107ste KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

1ste Lijst. No. 1714 een prijs van *f* 1000. No. 20439 een prijs van *f* 5000. No. 19055 en 19122 ieder een prijs van *f* 1000. *2de Lijst.* No. 1103 en 15514 ieder een prijs van *f* 1000. *3de Lijst.* No. 15442 een prijs van *f* 1250. No. 10545 en 7421 ieder een prijs van *f* 1000. — *4de Lijst.* No. 3318 een prijs van *f* 2500.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 31sten October tot en met den 6den November 1845 zijn te *Groningen* geboren 9 zoons en 9 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 7 ouden en 2 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 4 November.

TARWE.			Veen	60 ℔ *f* 6,60		»	41 ℔ *f* 3,60
O. Bak	70 ℔ *f* 9,75		GERST.			Zw. Voer	38 » » 3,10
Oml. N.	68 » » 8,60		Wint.	52 ℔ *f* 5,20		»	41 » » 3,40
» N.	70 » » 9,15		»	54 » » 5,60		»	43 » » 3,70
N. Old.	68 » »		»	56 » » 6,00		BOONEN.	
»	70 » » 8,75		Zomer	52 » » 4,40		Paardenb. *f* 7,25 a *f* 9,25	
»	72 » » 9,25		»	54 » » 4,70			
ROGGE.			»	56 » » 5,15		ZADEN, ENZ.	
N. Inl.	64 ℔ *f* 7,20		Knobbe	60 » » 6,15		Gr. Gort *f* 11,25 a *f* 12	
» »	66 » » 7,60					Par. 100 N. ℔ *f* 16 a *f* 19	
» »	68 » » 8,00		HAVER.			Koolz. *f* 9 a *f* 11	
O. »	66 » » 7,60		Dikke	41 ℔ *f* 3,70		Zomerz. *f* 7 a *f* 9	
N. BOEKWEIT.			»	44 » » 4,10		Boterz. *f* 7 a *f* 9	
Gr. Zd.	62 ℔ *f* 7,60		»	47 » » 4,50		Dederzaad *f*	
»	64 » » 8,00		»	50 » » 4,85		G. Mostz. *f* 6 a *f* 9,50	
»	66 » » 8,40		Bl. Voer	35 » » 2,80		Raapol. *f* 38,50 a *f* 39	
Zwarte	64 » » 7,70		»	38 » » 3,20		Boter ¼ Ton *f* 28 *f* 31	

Er was heden een goede aanvoer van granen ter markt. — Tarwe als voren te plaatsen. — Rogge als genoteerd 20 a 25 cents lager verkocht. — Boekweit 10 a 20 cents lager. — Gerst slap en lager afgegeven. — Haver prijshoudende. — Boonen iets lager verkocht. — Groene Erwten *f* 14 a *f* 16; graauwe dito *f* 14 a *f* 17. — Overige artikelen weinig in gepasseerd.

ROTTERDAM, 3 *November.* De stemming ter granenmarkt was heden niet levendig; nieuwe Zeeuwsche Tarwe *f* 6 lager traag afgaande; gemeene *f* 255 a *f* 276; ord. en goede *f* 294 a *f* 308; mooije en puike *f* 322 a *f* 339. Voorts werd heden verkocht: 129 ℔ witb. Pools. *f* 370; 128 ℔ roode dito *f* 350; 129 ℔ o. bovenl. *f* 360; 130 ℔ n. Hoogl. *f* 336; 129, 130 ℔ n. Bovenl. *f* 330, *f* 332; 131 ℔ o. Hoogl. Kleefsche *f* 365; 131 ℔ n. dito dito *f* 350; 128 ℔ j. Bovenl. *f* 340; 128 ℔ o. en j. dito *f* 345; 130 ℔ j. Pommer *f* 355. — Rogge tamelijk prijsh.: 120, 122 ℔ Pruiss. *f* 270, *f* 278; 116, 118 ℔ Arch. *f* 270, *f* 275; 122 ℔ Deensche *f* 270. — Gerst prijsh.: 112 ℔ Deensche *f* 185; 114 ℔ p. dito *f* 200; 110 ℔ Pommer *f* 190. — Haver met weinig omgang goed op prijs gehouden; korte Zeeuwsche *f* 102 a *f* 144; lange *f* 90 a *f* 129. — Boekweit als voren: n. Noordbr. *f* 263 a *f* 270; n. 's Bossche *f* 260, *f* 267; n. Rijn *f* 265; p. Fransche *f* 220 a *f* 225. — Koolzaad 1 p. vl. lager: goed Zeeuwsch Zomer 52 p. vl.; vrij goed dito en Overm. 55 p. vl. — Lijnzaad in veiling: 102 ℔ Memel (besch.) *f* 196 a *f* 203 en 105 ℔ dito *f* 204.

AMSTERDAM, 3 *November.* Tarwe bij vorige prijzen. In entr.: 128 ℔ b. Poolsche *f* 357; 127 ℔ ger. dito *f* 340; 123 ℔ Norder *f* 300. In cons.: 128 ℔ b. Pools. *f* 370; 128 ℔ roodb. dito *f* 342. — Rogge prijsh., met redelijken handel: 120, 121 ℔ Stettin *f* 262, *f* 265; 119, 120 ℔ Pruiss. *f* 264, *f* 267; 124 ℔ Rost. *f* 275; 122 ℔ n. Deensche *f* 255. — Gerst iets lager afgegeven: 111, 113 ℔ Deensche *f* 190, *f* 200. — Haver goed prijsh.: 88 ℔ p. fijne *f* 166 aan de Zaan; 80, 82 ℔ Voer *f* 140, *f* 144 — Boekweit weinig geveild, dan ook niet gevraagd wordende, bleef het artikel zonder handel.

Koolzaad prijshoudend: Dantz. Aveelzaad 56 p. vl.; op 9 vat dadelijk 68 p. vl.; Nov. 67½, 68 p. vl.; April 66½ p. vl.; Sept. 62½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 110 ℔ Riga *f* 280, *f* 290. — Raapolie was williger en te 4 uren als volgt: per 6/w. *f* 39; vlieg. *f* 38; Nov. *f* 37,25 a *f* 38 a *f* 37,50; Dec. *f* 37,75 a *f* 38,50 a *f* 38; Mei *f* 37,50 a 75 a 50; Sept. *f* 35,75. — Lijnolie per 6/w. *f* 28,50; vlieg. *f* 27,50. — Hennepolie per 6/w. *f* 32; vlieg. *f* 31. — Raapkoeken *f* 80 a *f* 85. — Lijnkoeken *f* 10,50 a *f* 12.

AMSTERDAM, 5 *November.* Tarwe en Rogge stil: Tarwe: 128, 130 ℔ b. Pools. *f* 370, *f* 382; 123 ℔ j. Vries. *f* 290; 122 ℔ Oldamm. *f* 280; 123 ℔ j. Gron. *f* 280. — Rogge: 117 ℔ Archangel *f* 256; 121 ℔ Stettin *f* 265. — Gerst zonder handel. — Haver in een doen: 81 ℔ fijne zeilende *f* 140; 80 ℔ dito alhier *f* 140; 78 ℔ order partij *f* 133. — Boekweit prijshoudende: 120 ℔ Amersf. *f* 287.

Koolzaad op 9 vat in Nov. 68½ p. vl.; April 67 p. vl.; Sept. 63 p. vl. — Lijnzaad in een doen met meer handel: 113, 114 ℔ Odessa *f* 315; 109, 110 ℔ Riga *f* 265. — Raapolie was vrij wat williger: per 6/w. *f* 39,75; vlieg. *f* 38,50 a 75; Dec. *f* 38,75 a *f* 39; Mei *f* 38,25; Sept. *f* 36,25. — Lijnolie per 6/w. *f* 28,50; vlieg. *f* 27,50 a 75. — Hennepolie per 6/w. *f* 32,50; vlieg. *f* 31,50.

LONDEN, 31 *October.* De geruchten nopens de vrije toelating van graan hebben voor het tegenwoordige in eene groote mate de vastheid in den handel geschokt en zoowel inl. als vreemde Tarwe schier onverkoopbaar gemaakt, ten zij men in eene prijsvermindering van verscheiden shillings bewilligde: in entr. wordt zeer hoog gehouden en is hier en daar tot 2 a 4 sh. boven den prijs van l.l. Maandag verkocht. Gerst bedingt den hoogsten prijs van Maandag. Boonen, Erwten en Haver onveranderd. De middelprijs van inl. Tarwe is 65 sh. 4 p., Gerst 36.8, Haver 29.5 en Rogge 36.9.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 5 November.

NEDERL. Werkel. Schuld 2½ pCt. 60 5/16, 60 9/16, 60 7/16; dito Certificaten 3 pCt. 73, 73¼; Dito dito 4 pCt. 95⅞, 96¼, 96; Amortisatie Syndic. 4½ pCt. 99⅞; Dito Dito 3½ pCt. 91¾, 91⅞; Handelm. 4½ pCt. 158⅞, 159¼, 159; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 117½, 118. — BELGIE, 2½ pCt. 52¾, 52⅞; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 53⅜, 53½. — SPANJE, L. bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. 24½, 24¾; Dito bij dito, onbep. stukken 5 pCt. 23, 23⅞; Dito 3 pCt. 39⅜; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 33⅞, 35, 34 7/16; Dito Dito Kl. St. 34¼, 34¾; Coupons *Ardoins* 24⅝, 25⅜; Passive 7⅛, 7 3/16; Fransche Uitgest. 7¼, 7½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 59¾, 60, 59⅞; Dito dito 4 pCt. 59⅛, 59½. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 106¼; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 105¾, 105½; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 98¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 91½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 90 7/16, 90⅝, 90 7/16; Inschrijving in Assign. 6 pCt. 70¾; Cert. van dito 6 pCt. 72¼. — POLEN, Aand. met Loting 500 fl. 148¾. — Oost. Metal. 5 pCt. 109½; Dito 2½ pCt. 62¾; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 103; Braz. 5 pCt. 88¼, Peru 6 pCt. 21⅜, 21¾.

De verhoogde prijzen van gisteren in onze binnenl. fondsen hebben zich heden tegenover eenige realisatiën, die voornamelijk in Integralen bewerkstelligd werden, niet kunnen souteneren, en blijven algemeen iets lager.

In Spaansche was de stemming wederom zeer willig. Veelvuldige inkoopen hebben de vooruitgaande beweging der markt bevorderd en alle soorten derzelven, doch bijzonder de Binnenl. 3 pCts. blijven tot verhoogde prijzen gevraagd.

Braz. 1843 v. 200 £ 85; Columb. Coup. ex Venez. *f* 1; Mexic. Uitgest. onbep. St. 32½; N. Ard. Onbep. St. 22⅛, ¾; Grenada 1 pCt. 22¼, ¾.

Koers van het Geld: Beleening 4½, 5 pCt.; Prolongatie 5 pCt.; Wissel-Disconto 5 pCt.

Laatste prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 60⅜; Handelm. 159⅛; Ardoins v 510 £ 23¼.

De COMMISSIE ter uitvoering van de Raadsresolutie van den 25sten October j.l., no. 6, zal in den loop dezer week hare Stadgenooten, door het aanbieden van INSCHRIJVINGSBILJETTEN aan de Huizen, in de gelegenheid stellen, om, vrijwillig inschrijvende, mede te werken tot het weldadig doel, door de Regering dezer Stad beoogd.

Zij meent bij deze gelegenheid de Inschrijvers te moeten indachtig maken, dat aan hen wel de keuze is overgelaten, om óf zelve te beschikken over de broodbewijzen, óf om de beschikking daarvan over te laten aan de Commissie, doch dat het eerste, waarbij ieder in de gelegenheid is, om de hem bekende medeburgers, die door de tegenwoordige duurte der Levensmiddelen bezwaard worden, behulpzaam te zijn, verreweg de voorkeur verdient, om de tegemoetkoming, zooveel mogelijk, aan allen, die dezelve behoeven, te doen geworden.

Zij verzoekt verder de Ingezetenen, die aan de inschrijving deel willen nemen, doch *vóór den 7den November* abusivelijk geen Inschrijvingsbiljet mogten ontvangen hebben, zich, ter bekoming van hetzelve, bij één van de Leden der Commissie te willen vervoegen.

GRONINGEN, 3 November 1845.

De Commissie voornoemd:
G. W. H. VAN IMHOFF, *Voorzitter.*
J. J. SORMANI.
JAN HESSELINK.
G. H. DE RANITZ, *Penningmeester.*
P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
M. BACKER.
I. L. SCHAAP.
J. A. EBERWEIN.
S. M. S. MODDERMAN, *Secretaris.*

De COMMISSARISSEN over de SPIJSUITDEELING aan BEHOEFTIGEN te *Groningen* brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat hunne REKENING en VERANTWOORDING, over den afgeloopen Winter, ter inzage ligt, van Vrijdag, den 7den tot Vrijdag, den 14den November 1845, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. H. KUILENBERG, aan de Groote Markt.

GRONINGEN, 6 November 1845.

Namens de Commissarissen voornoemd:
J. J. CANTER CREMERS,
Secretaris.

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: *Tot Nut van 't Algemeen*, op WOENSDAG, den 12den November 1845, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat, des avonds te 7 uren. — EXAMEN der KWEEKELINGEN van de DEPARTEMENTS-KWEEKSCHOOL voor SCHOOLONDERWIJZERS. — VERSLAG der COMMISSIE over deze INRIGTING, ENZ.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING VAN HET *DEPARTEMENT GRONINGEN* DER MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op Maandag, den 17den November 1845, des avonds te 6 uren, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat.

Degenen, welke Leden des Departements wenschen te worden, kunnen zich daartoe aanmelden bij den Secretaris van het Bestuur **R. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat, alwaar tevens de Bewijzen van Toegang voor Leden van andere Departementen, alsmede die voor Dames en Vreemdelingen, à 50 Cts., zijn te bekomen.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK.

*** Door de **DIRECTIE** van het GENOOTSCHAP der *MOEDERLIJKE WELDADIGHEID*, te dezer stede, zijn met INNIGEN DANK twee COUPONS ontvangen, No. 53474 en 175231, te zamen uitmakende de som van *f* 24—75.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene *DOCHTER* T. VAN DER HELM, hartelijk geliefde Echtgenoote van

A. C. VAN MAARSEVEEN,
Pred. voor de Protest. Gemeente in Neerlands-Indië.

BATAVIA, 28 Augustus 1845.

*** Heden beviel van eene welgeschapene, doch doode DOCHTER MARGERIETA VAN DUINEN, geliefde Echtgenoote van

H. BOOMGAARD.

GRONINGEN, 4 November 1845.

*** Heden beviel van eene DOCHTER HISKE ABELS KLOOSTERMAN, geliefde Echtgenoote van

E. J. SCHUILING,
Trekschipper.

GRONINGEN, 6 November 1845.

*** Getrouwd:

E. DE VRIES,
van *Emden*,
en
W. VAN KREGTEN.

GRONINGEN, 30 October 1845.

*** Den 1sten November overleed, ten Huize van hare Ouders te *Leer*, in *Oost-Vriesland*, mijne teeder- en zeer geliefde Echtgenoot GEBKE FOCKEN, in den ouderdom van 39 jaren en 7 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 23 jaren, mij nalatende 2 Zonen, waarvan de eene het groot verlies nog niet kan beseffen.

SCHEEMDA, 1 November 1845.

H. J. DE VRIES.

*** Heden voormiddag, circa 11½ uur, overleed mijne dierbare Echtgenoote A. H. NOORDHOFF, in het negenenveertigste jaar haars ouderdoms, na eene echtvereeniging van ruim 18 jaren, mij nalatende vijf Kinderen, waarvan slechts twee het verlies eener teederminnende en zorgdragende Moeder kunnen beseffen.

GRONINGEN, 2 November 1845.

N. WIARDI,
Bakker in de Oosterstraat.

*** Die iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD is aan wijlen den Heer **DERK PIERIUS SIJBOLTS** en Echtgenoote **FENNA HENDRIKS MONKHOST**, gelieve daarvan, binnen éene maand na heden, Opgave te doen bij een' der ondergeteekende Executeurs-Testamentair.

GRONINGEN, 1 November 1845.

J. SLOT.
H. H. MONKHOST.

*** Een ieder wordt gewaarschuwd om aan **DIENA SCHULTS**, Vrouw van den Ondergeteekende, niets te CREDITEREN zonder schriftelijk bewijs van

P. DE BRUIN.

GRONINGEN, 6 November 1845.

UITTREKSEL VAN HET ARREST, WAARBIJ ECHTSCHEIDING IS UITGESPROKEN.

Uit een ARREST, op den veertienden van de maand October 1800 vijfenveertig bij verstek uitgesproken door het PROVINCIAAL GEREGTSHOF van *Groningen*, waarvan de Expeditie behoorlijk is geregistreerd, en op den 29sten October daaraanvolgende beteekend, blijkt: dat het tusschen ANJE JANS BUINING, zonder beroep, thans wonende op *den Horn*, Vrouw van BARTELD JACOBS ZANTINGA, van beroep Arbeider, thans verblijf houdende onder *Oldekerk*, en genoemden BARTELD JACOBS ZANTINGA bestaande Huwelijk is ONTBONDEN door *echtscheiding ter zake van kwaadwillige verlating*, en dat eerstgenoemde van haren man is en blijft gescheiden van goederen.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening van art. 828, in verband met art. 811 van het Wetboek van Burg. Regtsvord.

Mr. H. VAN GIFFEN,
Procureur.

In den nacht tusschen den 29sten en 30sten October j.l. is **VERMIST**, uit het land van JACOB A. AEILKEMA, te *Schildwolde*, Gemeente *Slochteren*: eene zoogenoemde 3de a 4de **KALFS** melkgevende **KOE**, tamelijk zwaar, van haar zwartbont, gemerkt met eene snee van onderen in het linker oor, (het zwarte haar eenigzins vaal,) waarschijnlijk gestolen; diegene, welke daarvan met zekerheid aanwijzing kan doen, of den dader of de daders opsporen en aanduiden, zal eene behoorlijke BELOONING ontvangen.

De Burgemeester der Gemeente Slochteren:
A. N. DIJKHUIS.

ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ
tegen BRANDSCHADE, *te Zutphen*,

goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 26sten Mei 1845, no. 80, gewaarborgd door een Kapitaal van ***f* 400,000** in **400** AANDEELEN ieder van ***f* 1000**, allen op naam en geplaatst.

Deze Maatschappij verzekert alle ROERENDE en ONROERENDE GOEDEREN tegen schade door BRAND, of de gevolgen van dien; zij doet dit *zonder* inleg tegen eene VASTE PREMIE, welke in verhouding der risico zeer billijk gesteld is.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot AGENTEN voor bovengemelde Maatschappij, brengen zulks door deze ter kennis van de belanghebbenden, en tevens, dat bij hen gelegenheid is, om de Assurantie bij dezelve te sluiten, en wel volgens Tarief, voor STEENEN GEBOUWEN, in één jaar, van ieder *f* 1000, als:

Kerken zonder torens of wier torens met afleiders zijn voorzien, ... *f* 0 — 70.
Huizen, waarin geene nering wordt uitgeoefend, ... *f* 0 — 80.
Inboedel in dezelve, ... *f* 0 — 80.
Huizen, waarin weinig gevaarlijke nering wordt uitgeoefend, ... *f* 0 — 90.
Boerenhuizen, Schuren en Stallingen, ... *f* 1 — 50.
Olie- of Houtzaagmolens, door Wind of Stoom gedreven, ... *f* 2 — 75.

Andere Gebouwen of Fabrijken, zoomede de Roerende Goederen betalen in verhouding tot de risico.

Bij verzekeringen, welke voor 6 jaren worden aangegaan, en waarvan de Premie in ééns bij het opmaken der Polis wordt betaald, zal de Premie slechts tegen 5 jaren worden berekend.

Ter informatie en deelneming zal mede gelegenheid worden gegeven bij onderscheidene CORRESPONDENTEN te Lande.

DE MOL MONCOURT & WIJNNE.

LEER-DELFZIJLER
Eems-Stoomboot-Maatschappij.
VAARPLAN
VAN DEN 2DEN TOT DEN 15DEN NOVEMBER 1845.

NOVEMBER.	*Van* LEER *naar*		EMDEN,		DELFZIJL *enz.*		AANMERKINGEN.
	Vertrek.	*Aankomst.*	*Aankomst.*	*Vertrek.*	*Aankomst.*	*Vertrek.*	
Zondag 2	8½ u. M.	....	11 u.	11¼ u.	12¾ u.		1) Wanneer in de kolom *Emden* de Uren van Vertrek en Aankomst niet zijn ingevuld, komt de Boot op dien tour niet in *Emden*. 2) Dingsdag blijft de Boot te *Delfzijl*. 4) *Vrachtgoederen* naar Oostvriesland kunnen bij den Agent HAZENHOEK te *Delfzijl* afgegeven worden.
		4½ u.	....	....	☞	1 u. N.	
Maand. 3	7½ u. M.	....	10½ u.	11 u.	12¼ u.		
		5¼ u.	2½ u.	2¾ u.	☞	1 u. N.	
Dingsd. 4	12 u. M.	....	2½ u.	2¾ u.	4¼ u.		
Woensd. 5		10 u.	7 u.	7¼ u.	☞	5½ u. M.	
Dond. 6	8½ u. M.	....	....	....	11½ u.		
		4½ u.	1½ u.	2 u.	☞	12 u. M.	
Vrijdag 7	8½ u. M.	....	....	....	11½ u.		
		4½ u.	1¼ u.	2 u.	☞	12 u. M.	
Zaturd. 8	9 u. M.	....	....	....	12 u.		
		5¼ u.	2¼ u.	2¾ u.	☞	1 u. M.	
Zondag 9	geene vaart.						
Maand. 10	6½ u. M.	....	9 u.	9¼ u.	11 u.	12 u. M.	
		3½ u.	....	....	☞		
Dings. 11	8 u. M.	....	10½ u.	10¾ u.	12¼ u.	6 u. M.	
Woens. 12		10¾ u.	7½ u.	7¾ u.	☞		
Dond. 13	8½ u. M	....	11 u.	11¼ u.	12¾ u.	1 u. N.	
		4½ u.	....	....	☞		
Vrijd. 14	8½ u. M.	....	11 u.	11¼ u.	12¾ u.	1 u. N.	
		4½ u.	....	....	☞		
Zaturd. 15	8½ u. M.	....	11 u.	11¼ u.	12¾ u.	1 u. N.	
		4½ u.	....	....	☞		

STOOM.

Kapitein **A. BROWNLESS** is voornemens, op Woensdag, den 5den dezer, met het Stoomschip **RAPID**, van *Londen* te vertrekken direct naar *Harlingen*, en van *Harlingen* direct naar *Londen* op ZATURDAG, den 8sten dezer, des namiddags te één uur.

Informatiën en dadelijke Assurantie tot zeer billijke premiën voor *Amsterdamsche* rekening te bekomen bij de Wedw. BOUWE RODENHUIS EN ZONEN, en VAN OPPENS ZONEN, Kargadoors.

HARLINGEN, 1 November 1845.

VEEHANDEL.

LANGFORD & RUSSELL bevelen zich aan bij de Heeren, welke VEE ter verkoop naar *Londen* verzenden; verzekerende, dat de uitgebreidheid hunner relatiën in de Engelsche Markten en solide behandeling, sedert een aantal jaren, hen in staat stelt, het Vak wél te bedienen. Op de meeste attentie bij aankomst en dadelijke remisen voor het provenu kan men staat maken. Adres bij JONES & SON, Bankiers, 41 West Smithfield, *London*.

Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, op Woensdag, den 12den November 1845, des morgens te 10 uren, ten Huize van den Kastelein JAN W. BAKKER, te *Visvliet*, in het openbaar te verkoopen:

Een bevaren **OVERDEKT TJALKSCHIP**, genoemd *VROUW MARGARETHA*, groot 49 Tonnen, met al deszelfs OPGOEDEREN en TOEBEHOOREN, zoo als hetzelve thans is liggende in de Schipsloot te *Visvliet*, in eigendom toebehoorende aan den Schipper DOUWE FOKKES DOUWSMA en wijlen deszelfs Vrouw GRIETJE JANS KRIJTHE.

Mr. M. DE MUINCK.

*** Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, is voornemens, in den loop van de maand DECEMBER aanstaande, den dag en de plaats nader te bepalen, publiek te koop te presenteren:

Eene roijale, nieuw doortimmerde HEEREN BEHUIZING, gemerkt letter I, no. 160, met eenen fraaijen TUIN er achter, staande en gelegen westzijde in de Oude Boteringestraat, te *Groningen*. Dezelve is inmiddels ook UIT DE HAND TE KOOP; informatiën deswege zijn te bekomen bij den Eigenaar en Bewoner.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, in de maand DECEMBER aanstaande, publiek ter verkoop worden aangeboden: Eene aanzienlijke BEHUIZING, gemerkt letter D no. 88, staande aan de Zuidzijde van de Noorderhaven te *Groningen*, met een' STAL of PAKHUIS er achter, uitkomende in den Achter-den-Muur, ruime KORENZOLDERS er boven en eenen Gang ter zijden, zijnde bijzonder geschikt voor eenen GRAANHANDELAAR, en ook voor andere AFFAIRES.

Inmiddels is deze Behuizing UIT DE HAND TE KOOP; te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner.

*** Na bekomene Regterlijke autorisatie, zal in de maand JANUARIJ aanstaande, ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, onder anderen, publiek ter verkoop worden aangeboden: Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING met een' grooten TUIN er achter en zijnde voorzien van eene ruime BOVENWONING met eenen vrijen Opgang, staande aan de Noordzijde van de Noorderhaven, op den hoek van de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat, te *Groningen*, laatst door nu wijlen Mejufvrouw de Wedw. van den Heer G. VAN CALCAR bewoond.

FIRMA **VAN CLEEFF & HESSELINK.**

1. *Morgen Woensdag avond*, te 6 uren, EXTRA VERKOOP VAN **SPEK**, bij H. GROEN.

2. DONDERDAG, DEN 13DEN NOVEMBER E.K., EXTRA VERKOOP voor en in 't VERKOOPLOKAAL bij den Apoortenboog, van een uitmuntend assortement **MAHONIE-, EIKEN- en ANDERE MEUBELEN** en verder nette **INBOEDEL**, waaronder 2 fraaije nieuwe MAHON. SECRETAIRES, een dito lichtgekl. EIKENH. KISTKABINET, KOLOM-, UITTREK- en ANDERE TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN en verdere HUISHOUDELIJKE GOEDEREN, BEDDEN met TOEBEHOOREN, GOUD en ZILVER, waaronder een GOUDEN HOROLOGIE, BIJBEL met GOUD, OORHANGERS, RINGEN en SPELDEN, ZILVEREN LEPELS, VORKEN en veel meer ANDERE OBJECTEN. Alles Woensdag namiddag en 's morgens op den Verkoopdag te bezien.

3. *Woensdag*, *den 19den Nov.* 1845, des voormiddags te tien uren, zal, in de Boomkweekerij van B. H. KOSTER, achter in de Bloemstraat, bij Uitmijning worden verkocht: alle de VRUCHT- en ONVRUCHTDRAGENDE **BOOMEN** in soorten en eenige **HEESTERS**. — Daags te voren aldaar te bezien.

BOELDAG,

op WOENSDAG, den 12den en DONDERDAG, den 13den November 1845, telkens, om de kortheid der dagen, precies om *één uur* te beginnen, aan de Boerenplaats van de Erven van wijlen de Wedw. DREWIS K. OUDMAN, aan den Woldijk, onder *Noordwolde*, van 19 stuks HORENVEE, 4 PAARDEN, 18 SCHAPEN, 2 BOERENWAGENS, 2 WIPKARREN, PLOEG, 2 EIDEN, KERN met Koperen Beslag, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, de HAVER van 8 Bunders, de GERST van 1 Bunder, de BOONEN van 1 Bunder Land, 25,000 Ned. ℔ best HOOI, ENZ.

Zullende den eersten dag de Levende Have en het Koren verkocht worden.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Weduwe en Erven H. G. MOLEMA, op Donderdag, den 13den November 1845, des avonds te 5 uren, in het Gemeentehuis te *Midwolda*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en TUIN, doende telken jare tot grondpacht *f* 6 — 00.

II. Pl. m. 5 Bunders EIGEN LAND, in vijf Perceelen, — en

III. De VASTE BEKLEMMING van ruim een Bunder *Land*, aan de *Hoethslaan*, tot vaste huur doende *f* 12 — 71½; alles staande en gelegen te *Midwolda*.

Over de perceelen 2 en 3 kan de helft der Kooppenningen, naar 4½ pCt., blijven uitstaan.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mrs. **R. DE SITTER** en **S. C. H. PICCARDT**, Notarissen in het Arrondissement *Winschoten*, gedenken, ten verzoeke van T. H. BLAAK en de Erven van diens Ehevrouw JANTJE JANS, bij publieke veilingen te verkoopen de navolgende **VEENPLAATSEN**, alle aan de Snee, als: in *Gasselter-Boerveen*, de VEENPLAATS no. 1, Zuidkant, groot 6.38.20 Ellen; no. 9, Noordkant, groot 6.46.20 Ellen; no. 13, Noordkant, groot 6 B. 27 R. 40 Ellen. Drie VEENPLAATSEN in de *Kijl* en 60 Roeden, nos. 2, 3 en 6, buiten de 60 Roeden, groot 3 B. 20 Ellen, 3 B. 33 R. 70 Ellen en 4 B. 30 Roeden.

Een ONDEREINDE of eene PLAATS aldaar, groot 19 B. 37 Roeden.

In de Markt van *Buinen* de VEENPLAATSEN nos. 41 en 42, Noordzijde, ieder groot 15 B. 26 R. 40 Ellen; ongeveer 353 Roeden, in no. 55, Noordkant; ongeveer 298 Roeden, nos. 51, 52 en 53, Zuidzijde, benevens de AANDEELEN in de opgaande Slagen, Noordzijde, no. 11, en nos. 4, 10 en 11 Zuidzijde, met de WONINGEN daarop staande.

Benevens 4 HUIZEN, te *Nieuwe Pekela*, en aan het Kanaal onder de *Wildervank* staande.

Deze Verkoop zal plaats hebben op Dingsdag, den 18den November 1845, te elf uren voormiddag precies, ten Huize van J. C. DOPPER, aan het *Stads Kanaal*, alwaar de Voorwaarden in tijds ter lezing voorliggen.

*** Ten gevolge bekomene Regterlijke autorisatie, zal, op Zaturdag, den 22sten November 1845, des morgens te 10 uren, ten overstaan van Mr. **C. E. KAMPHORST**, Notaris te *Zuidlaren*, op eene nader te bepalen plaats, in het openbaar ter Verkoop worden aangeboden:

I. Eene roijale HEEREN BEHUIZING en SCHUUR, bestaande in 4 Beneden- en 4 Bovenkamers, Keuken, 2 Kelders, Stalling voor 4 Paarden en verscheidene Koeijen; zeer aangenaam gelegen aan en het uitzigt hebbende op het *Grevelinks Kanaal*; met 2 daarbij behoorende TUINEN, voorzien van exquise Vruchtboomen, groot te zamen ongeveer 2 Bunders.

II. 4 Plaatsen best BOUW- en GROENLAND, naast bovenvermelde Tuinen aan elkander gelegen op het *Annerveensche Kanaal*; de geheele plaats, naar de Kadastrale indeeling der Gemeente *Anlo*, in sectie A no. 158 tot en met no. 167, en no. 184 tot en met no. 192, te zamen groot 16 Bunders, 36 Roeden en 70 Ellen.

III. Eene wélbeklante SCHEEPSTIMMERWERF met derzelver zware GEREEDSCHAPPEN, waarop sedert verscheidene jaren met goed succes de *SCHEEPSBOUW* is uitgeoefend, en daaropstaand HUIS, waarin 2 WONINGEN, gelegen te *Annerveensche Kanaal*, Gemeente *Anlo*, naar de Kadastrale indeeling, in sectie B no. 139 en 141, groot 31 Roeden en 10 Ellen, thans bewoond en in gebruik bij GEERT BOK.

IV. Een daaraan belendend HUIS, waarin 2 WONINGEN, bewoond door J. SCHUITEMA en A. DE VRIES, zeer geschikt tot het uitoefenen van het bedrijf van *WINKELIER*.

V. Eene daarnaast staande WONING, thans bewoond door den Glazenmaker W. VAN DER GLAS.

VI. Een BOSCHJE en TELGENKAMP, *DE KWABBE* genoemd, gelegen aan de Molenwijk te *Annerveensche Kanaal*.

VIII. Eene plaats ONDERGROND, in de Markte van *Gieten*, bekend onder no. 2.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van opgenoemden Notaris, en op de plaats zelve, die dagelijks te bezien is.

De Gebroeders **H. & H. & R. SMEDES**, te *Nieuwe Schans*, gedenken, in de maand December 1845, of in het begin van Januarij 1846, publiek ter Verkoop te presenteren: hunnen grooten en goed onderhouden achtkanten **WINDMOLEN**, voorzien van twee paren PELSTEENEN, een paar ROGGE- en een paar WEITESTEENEN, staande in de *Molen-Bastion* van de *N. Schans*, met derzelver groote en aanzienlijke **BEHUIZING**, staande aan de Voorstraat van gemelde Schans.

Kunnende over de Percelen een gedeelte van den Koopschat, naar behoorlijken Interest, blijven staan. De beide Perceelen zijn van heden tot aan den 15den December bij de Gebroeders SMEDES ook UIT DE HAND TE KOOP.

BRANDON EN COMP.,
te Groningen,

berigten, dat zij ontvangen hebben: ***Stoffen*** *voor* ***PANTALONS***, ***VESTEN***, ***PALETOTS*** *en* ***CHESTERFIELDS*** (*CAOUTCHOUX*) *voor* ***MANTELS*** *en* ***JASSEN***, (*ondoordringbaar voor den regen*), *de nieuwste dessinen* ***O. I. Zijden FOULARDS***, *en vele nieuwe Artikelen van smaak.*

Tot ***opruiming***, *zullen zij tot* ***zeer lage prijzen*** *eenige Artikels uitverkoopen.*

H. J. INDEN,

in de Heerestraat, berigt het geëerde Publiek, dat hij ontvangen heeft PARIJSSCHE BAL- en andere SCHOENEN, CALOSSEN voor Meisjes, à *f* 1 — 40, alsmede WESTFAALSCHE WATERDIGTE LAARZEN.

E. G. PALME,

in de Zwanestraat, lett. C. no. 154, van deszelfs gewone zomerreizen terug gekomen zijnde, heeft het genoegen, het geëerde Publiek te berigten, dat hij thans veel ruimer dan vroeger is gesorteerd in alle soorten van bijzonder naar den laatsten smaak vervaardigde KRISTAL- en GLASWERKEN, smaakvolle PENDULES en BLOEMVAZEN, KANDELABRES; voorts exquise FRANSCHE en ENGELSCHE PORSELEINEN, KOFFIJ- en THEESERVIEZEN, rijk met goud georneerd, en alle andere soorten van PORSELEINEN, zoo voor SCHOORSTEEN- als TAFELORNAMENTEN; wijders alle soorten naar den laatsten smaak vervaardigde **TAFELLAMPEN** en verdere ARTIKELEN, die tot zijn vak behooren; beveelt zich in een gunstig aandenken.

BERIGT VOOR DAMES.

De ondergeteekende geeft door deze berigt aan de **DAMES**, dat zij thans ruim voorzien is van CORSETTEN naar de NIEUWSTE MODELLEN, met en zonder ELASTIEKEN; ook zijn bij haar te bekomen: beste CORSET-BALEINEN en WIT en GEEL NANKING, en rekommandeert zich tot het INMAKEN van MACHIENE-RINGJES. Ook zijn bij dezelve, gelijk vroeger bij haren Vader, te bekomen: Moderne DAMES SCHOENEN, LAARSJES, BOUTIENS, ENZ.; alsmede BOUKET- en andere PANTOFFELS; zullende zij trachten, zoo door netheid van werk als civielen prijs, zich het vertrouwen harer geëerde Begunstigers waardig te maken.

H. TEN VELTHUIS,
geb. CORNELISSE,
aan de Vischmarkt, het 6de Huis van de Pelsterstraat.

*** De ondergeteekende op heden de Affaire van **VERWER** en **GLAZENMAKER**, benevens al het tot de uitoefening van dit Vak behoorende, voor EIGENE REKENING begonnen hebbende, beveelt zich deswege ten vriendelijkste in de gunst van zijne geëerde Stadgenooten; belovende eene allezins prompte en civiele bediening.

A. J. MORAK,
Martinikerkhof, lett. M 84.

Behandeling en Operatiën der Oogziekten.

De Ridder **CHRISTIAEN**, Oogarts der Faculteiten van *Parijs*, *Montpellier*, *Rome* en *Amsterdam*, begiftigd en gedecoreerd door verscheidene Hoven van Europa, en Oogarts van Z. K. H. FRANS IV, Hertog van *Modena*, enz. enz., is te *Groningen* aangekomen, alwaar hij zich voorstelt eenigen tijd te vertoeven, en is dagelijks over alle Ooggebreken te consulteren, van 11 uren tot 3 uren, ten Huize van den Heer VERBEEK, in de Oude Ebbingestraat, en voor onvermogenden, welke van Certificaten van onvermogen zijn voorzien, van 9 tot 10 uren, in een der VERTREKKEN van het NIEUWE GEBOUW bij de Roomsch-Catholijke Kerk, hetwelk tot dat einde goedgunstig is afgestaan.

De volgende Certificaten zijn den Heer CHRISTIAEN goedgunstig en welwillend verleend.

De Heer Oogarts CHRISTIAEN heeft, tijdens zijn verblijf binnen deze Stad, gedurende meer dan twee maanden, menigvuldige proeven van bekwaamheid en kunstvaardigheid gegeven in de behandeling van de gebreken van het gezigt, en door een aantal belangrijke Operatiën, in het bijzijn en onder goedkeuring van vele Genees- en Heelkundigen, zijnen reeds gevestigden roem gehandhaafd en door talrijke aan meer dan behoeftigen geheel belangeloos bewezen gewigtige diensten zich regtmatige aanspraak verworven op de algemeene achting en op de erkentelijkheid van hen, die hem de verbetering of geheele herstelling van het gezigt te danken hebben.

Het is voor den Ondergeteekende, BURGEMEESTER der Stad *Leeuwarden*, eene aangename verpligting, deze gewigtige bewezene diensten schriftelijk dankbaar te vermelden, en als een blijk van achting en erkentelijkheid daarvan dit CERTIFICAAT aan te bieden.

LEEUWARDEN, 3 November 1845.

De Burgemeester voornoemd:
VAN BOELENS.

CERTIFICAAT.

De ondergeteekende Mr. HANS WILLEM DE BLOCQ VAN SCHELTINGA, Grietman van *Schoterland*, verklaart, dat op heden, in onze tegenwoordigheid, en die der Plaatselijke Geneesheeren BENING, HOUWINK, GROENEBOOM en POPPE, te *Heerenveen* en *Joure*, door den Heer Ridder *CHRISTIAEN*, Oogarts van Z. K. H. den Hertog van *Modena*, enz, enz., twee Oogoperatiën te *Heerenveen* gratis aan behoeftigen met het beste gevolg zijn verrigt, terwijl voorts onderscheidene hulpbehoevende patienten op het minzaamste door zijn Edele zijn behandeld.

Dat Heeren Doctoren als bevoegde beoordeelaars de verklaring hebben afgelegd, dat deze operatiën met de grootste bekwaamheid en vaardigheid zijn verrigt geworden; weshalve wij door deze zijn Edele onzen openlijken dank betuigen voor de bereidwilligheid, door zijn Edele betoond tot het helpen der lijdende menschheid.

Afgegeven te *Heerenveen*, den 2den November 1845.

De Grietman voornoemd:
(*get.*) DE BLOCQ VAN SCHELTINGA.

LEEST HIER!

Bij E. E. COHEN, Kastelein in de Folkingestraat, staat **TE KOOP**: Een MAHONIEHOUTEN **BILJART**, staande op zes kolommen, met dommekrachten; benevens een stel NIEUWE BALLEN, 12 QUEUËN, een BOK en LANGE, voor een' billijken prijs.

Bij de Wed. J. GOEDHUIS, in de Heerestraat, zal op heden worden geslagt: Een extra blank en vet **ZOETEMELKS KALF.**

*** Men vraagt, om dadelijk in dienst te treden: eene **MEID** van de Hervormde Godsdienst, die van goede Getuigschriften voorzien is, in eene stille BURGERHUISHOUDING. Adres bij den DRUKKER DEZER.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.